

คู่มือการใช้เครื่องมือสำรวจสภาพความพิการ ปัญหาสังคม เศรษฐกิจ
ในผู้ประสบปัญหาจากโรคเรื้อน
ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 2

สถาบันราชประชาสมาสัย กรมควบคุมโรค 2558

คำนำ

การดำเนินงานโรคเรื้อนภายใต้สภาวะความชุกโรคต่ำ นอกจากการรักษาคุณภาพงานโรคเรื้อนแล้ว การให้การฟื้นฟูสภาพผู้พิการจากโรคเรื้อนโดยเฉพาะอย่างยิ่งการฟื้นฟูสภาพทางกายเพื่อลดความรังเกียจในชุมชน โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานนั้นถือเป็นสิ่งที่สำคัญ

ในการที่จะให้การฟื้นฟูสภาพได้อย่างครอบคลุมทั่วถึงและสนองต่อความต้องการ(Needs) ในการดำรงชีวิตนั้น จำเป็นต้องทราบถึงข้อมูลพื้นฐานอันได้แก่ขนาดและสภาพปัญหาความพิการ ปัญหาทางสังคมและเศรษฐกิจของผู้พิการหรือผู้ประสบปัญหาจากโรคเรื้อนก่อนเป็นลำดับแรก เพื่อนำไปจัดทำแนวทางการฟื้นฟูสภาพผู้พิการจากโรคเรื้อนต่อไป

สถาบันราชประชาสมาสัยจึงได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ การใช้เครื่องมือสำรวจฯแก่ผู้รับผิดชอบงานโรคเรื้อนทั้ง 12 เขตและเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ระหว่างวันที่ 1- 3 กรกฎาคม 2552 ณ โรงแรมดุสิต ปรินเซส นครราชสีมา ซึ่งเครื่องมือหรือชุดประเมินความพิการแบบเร็ว (Rapid Disability Appraisal toolkit: RDA toolkit) นี้ เป็นเครื่องมือที่หลายๆประเทศเช่น อินโดนีเซีย เนปาล ฯลฯ นำไปใช้สำรวจผู้พิการจากโรคเรื้อนในชุมชนมาแล้ว โดยในปี 2553 - 2554 สถาบันราชประชาสมาสัยผู้รับผิดชอบงานโรคเรื้อนของสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 4 ราชบุรี และ 5 นครราชสีมา ร่วมกับผู้รับผิดชอบงานโรคเรื้อนจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ได้นำเครื่องมือการสำรวจฯดังกล่าวไปใช้ทำการสำรวจในจังหวัดน่าน ร่องใต้ แก่ง จังหวัดกาญจนบุรี และ จังหวัดชัยภูมิ

คู่มือการใช้เครื่องมือสำรวจสภาพความพิการ ปัญหาสังคม เศรษฐกิจ และความต้องการจำเป็นในการฟื้นฟูสภาพในผู้ประสบปัญหาจากโรคเรื้อนนี้ ได้จัดทำขึ้นจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ “การพัฒนามาตรฐานเครื่องมือสำรวจสภาพความพิการฯ” ระหว่างวันที่ 24-27 กรกฎาคม 2554 ณ สอิลคัล อินน์ รีสอร์ท ริเจนท์ บีช ชะอำ ซึ่งผู้เข้าร่วมประชุมร่วมกันระดมสมองหลังจากทำการสำรวจในจังหวัดน่าน ร่องใต้ ทั้ง 2 จังหวัด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้เครื่องมือที่มีความเหมาะสมตามบริบทของประเทศไทย อันเป็นมาตรฐานในการนำไปใช้สำรวจในพื้นที่ต่างๆต่อไป โดยในปี 2555 – 2556 แต่ละพื้นที่ได้นำคู่มือการใช้เครื่องมือสำรวจฯนี้ไปใช้ดำเนินการสำรวจฯในจังหวัดร้อยเอ็ด บุรีรัมย์ ลำพูน สระแก้ว และ กรุงเทพมหานคร

จากนั้นได้มีการปรับปรุงคู่มือการใช้เครื่องมือสำรวจฯครั้งที่ 1 ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ พัฒนาความรู้และทักษะในการใช้เครื่องมือสำรวจสภาพความพิการ ปัญหาสังคม เศรษฐกิจและความต้องการจำเป็นในการฟื้นฟูสภาพในผู้ประสบปัญหาจากโรคเรื้อน และการจัดทำแผนดำเนินการสำรวจเพื่อการฟื้นฟูสภาพประจำปี 2557 – 2563 ระหว่างวันที่ 5 – 7 กุมภาพันธ์ 2557 ณ ไมด้า รีสอร์ท จังหวัดกาญจนบุรี โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมได้แก่ ผู้รับผิดชอบงานโรคเรื้อนของสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 1 – 12 ผู้รับผิดชอบงานโรคเรื้อนระดับจังหวัด อำเภอ ตำบลและในส่วนที่เกี่ยวข้อง ได้ร่วมกันปรับภาษาที่ใช้

ในแบบสัมพันธ์ตลอดจนขั้นตอนการดำเนินงานให้มีความกระชับมากขึ้น แต่ยังคงเนื้อหาสาระสำคัญของการสำรวจฯ

การดำเนินการสำรวจสภาพความพิการ ปัญหาสังคมและเศรษฐกิจในผู้ประสบปัญหาจากโรคเรื้อนและความต้องการจำเป็นในการฟื้นฟูสภาพได้ดำเนินการสำรวจมาตั้งแต่ปี 2553 จนถึงปัจจุบัน ตลอดระยะเวลาได้มีการพัฒนาเครื่องมือฯ และปรับปรุงคู่มือการดำเนินการสำรวจและการใช้เครื่องมือมาเป็นระยะเพื่อให้การสำรวจดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพ ที่ผ่านมาผู้รับผิดชอบงานของสำนักงานป้องกันควบคุมโรคและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานในพื้นที่ประสบปัญหาบางประการ อาทิ งบประมาณในการดำเนินการมีน้อย จำนวนผู้ประสบปัญหาจากโรคเรื้อนในทะเบียนสะสมมีจำนวนมาก เครื่องมือซึ่งเป็นแบบสอบถามมีข้อคำถามมาก เป็นต้น ทำให้การสำรวจที่ผ่านมามีความไม่สามารถดำเนินการได้ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ทั้งนี้ในปีงบประมาณ 2558 สถาบันราชประชาสมาสัยได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาความรู้และทักษะในการสำรวจสภาพความพิการ ปัญหาสังคม เศรษฐกิจและความต้องการจำเป็นในการฟื้นฟูสภาพผู้ประสบปัญหาจากโรคเรื้อน และการถ่ายทอดผลการสำรวจฯ และการฟื้นฟูสภาพระหว่างวันที่ 16 - 17 ธันวาคม 2557 ณ โรงแรมดิเอ็มเพรส จังหวัดเชียงใหม่ ขึ้น ได้มีการอภิปรายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินการสำรวจฯและการฟื้นฟูสภาพ โดยได้ข้อสรุปในการประชุมคือ ให้เจ้าหน้าที่สามารถปรับขั้นตอนการดำเนินการสำรวจฯตามความเหมาะสมของพื้นที่และงบประมาณที่ได้รับ และในพื้นที่ที่ได้รับงบประมาณและบุคลากรจำกัด สามารถใช้แบบสำรวจฉบับย่อที่ปรับจากการประชุมในครั้งนี้ได้ แต่หากพื้นที่ใดต้องการนำผลสำรวจไปทำวิจัยควรใช้แบบสำรวจฉบับสมบูรณ์ในการดำเนินการแทน

สถาบันราชประชาสมาสัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2 ที่ได้เพิ่มเติมแบบสำรวจฉบับย่อนี้ จะเป็นประโยชน์สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานฟื้นฟูสภาพผู้ประสบปัญหาจากโรคเรื้อน ในระดับเขต ระดับจังหวัดและในระดับพื้นที่ที่ร่วมทำการสำรวจฯ ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องและผู้สนใจทั่วไป

สถาบันราชประชาสมาสัย กรมควบคุมโรค

พ.ศ. 2558

สารบัญ

หน้า

คำนำ.....	
สารบัญ.....	
เครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจ.....	1
ขั้นตอนและกระบวนการในการสำรวจ.....	2
ผังขั้นตอนการสำรวจ.....	4
เครื่องมือการสำรวจสภาพความพิการ ปัญหาสังคมและเศรษฐกิจ(ฉบับสมบูรณ์).....	7
ส่วนที่ 1: แบบคัดกรองความพิการ 8 ข้อ (Disability Screening Tool).....	8
ส่วนที่ 2: แบบบันทึกข้อมูลการสูญเสียหรือผิดปกติ (Impairment Data).....	9
ส่วนที่ 3: แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล (Personal Information Form).....	10
ส่วนที่ 4: แบบวัดข้อจำกัดในการมีส่วนร่วม (Participation Scale).....	13
ส่วนที่ 5: แบบวัดความรู้สึกถูกตีตรา(Jacoby Stigma Scale).....	15
แบบติดตามการฟื้นฟูสภาพ(ฉบับสมบูรณ์).....	17
เครื่องมือการสำรวจสภาพความพิการ ปัญหาสังคมและเศรษฐกิจ (ฉบับย่อ).....	18
ส่วนที่ 1: แบบคัดกรองความพิการ 8 ข้อ (Disability Screening Tool).....	19
ส่วนที่ 2: แบบบันทึกข้อมูลการสูญเสียหรือผิดปกติ (Impairment Data).....	20
ส่วนที่ 3: แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล (Personal Information Form).....	21
ส่วนที่ 4: แบบบันทึกข้อจำกัดในการมีส่วนร่วม (Participation Form).....	22
ส่วนที่ 5: แบบวัดความรู้สึกถูกตีตรา(Jacoby Stigma Scale).....	22
แบบติดตามการฟื้นฟูสภาพ(ฉบับย่อ)	23
ภาคผนวก.....	24
การวัดและการใช้เครื่องมือ.....	25

เครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจ

เครื่องมือการสำรวจสภาพความพิการ ปัญหาสังคม เศรษฐกิจในผู้ประสบปัญหาจากโรคเรื้อน (ชุดประเมินความพิการแบบเร็ว (Rapid Disability Appraisal: RDA tool kit)

ประกอบด้วย

1. แบบคัดกรองความพิการ 8 ข้อ (Disability Screening Tool)
2. แบบบันทึกข้อมูลการสูญเสียหรือผิดปกติ(Impairment Data Form)
3. แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล (Personal Information Form)
4. แบบวัดข้อจำกัดในการมีส่วนร่วม (Participation Scale)
5. แบบวัดความรู้สึกรู้สึกต่อการตีตรา(Jacoby Scale)

ขั้นตอนและกระบวนการในการสำรวจ

สรุปขั้นตอนการสำรวจได้ดังนี้

เตรียมการ

1. ตรวจสอบจำนวนผู้ประสบปัญหาจากโรคเรื้อนที่มีชีวิตอยู่และข้อมูลเบื้องต้น เช่น เพศ อายุ จากฐานข้อมูลต่างๆ
2. ประสานจังหวัดโดยการทำหนังสือหากเป็นไปได้ควรผลักดันให้ทราบในเวทีการประชุมระดับจังหวัด
3. จัดประชุมการใช้เครื่องมือสำรวจสภาพความพิการ ปัญหาสังคม เศรษฐกิจ แก่บุคคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ กำหนดบทบาทผู้เกี่ยวข้อง การใช้เครื่องมือสำรวจ และการจัดทำแผนดำเนินการสำรวจ

สำรวจ

4. เจ้าหน้าที่ของ รพ.สต.ทำการสำรวจผู้ประสบปัญหาจากโรคเรื้อนในพื้นที่ โดยใช้แบบคัดกรอง 8 ข้อ จากนั้นส่งแบบคัดกรองฯกลับมายังสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดให้ทำการคัดเลือกผู้ที่มีปัญหาอย่างน้อย 1 ข้อจากแบบคัดกรอง เพื่อส่งให้สำนักงานป้องกันควบคุมโรคต่อไป
5. ทีมสำรวจ ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่จากสำนักงานป้องกันควบคุมโรคและสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดดำเนินการสำรวจ (สถานที่ควรเป็นที่บ้านผู้ประสบปัญหาจากโรคเรื้อนเพื่อประเมินสภาพความเป็นอยู่) โดยใช้แบบบันทึกและแบบวัดทั้งสิ้น 4 ชุด ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูลการสูญเสียหรือผิดปกติ แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล แบบวัดข้อจำกัดในการมีส่วนร่วม และแบบวัดความรู้สึกต่อการตีตรา โดยเมื่อสัมภาษณ์ทั้ง 4 ชุดแล้ว *ให้พิจารณาคัดเลือกผู้มีปัญหาอย่างน้อยในแบบวัด/แบบบันทึกนี้มาแบบใดแบบหนึ่ง เพื่อนำมาดำเนินการฟื้นฟูสภาพ โดยมี

หลักเกณฑ์ดังนี้

- 5.1 แบบบันทึกข้อมูลการสูญเสียหรือผิดปกติ(Impairment Data Form) เกณฑ์ : มีระดับความพิการที่ ตา/มือ/เท้า ตั้งแต่ระดับ 1 ขึ้นไป หรือมีแผล
- 5.2 แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล(Personal Information Form) เกณฑ์ : เป็นผู้ไม่มีรายได้/ไม่ได้ประกอบอาชีพ/มีหนี้สิน หรือมีสภาพความเป็นอยู่ที่ยากลำบากต่อการดำรงชีวิต
- 5.3 แบบวัดข้อจำกัดในการมีส่วนร่วม(Participation Scale) เกณฑ์ : มีคะแนนรวมตั้งแต่ 18 คะแนนขึ้นไป
- 5.4 แบบวัดความรู้สึกถูกตีตรา(Jacoby Scale) เกณฑ์ : มีคะแนนรวมตั้งแต่ 1 คะแนนขึ้นไป

วิเคราะห์ ดำเนินการฟื้นฟูสภาพและประเมินผล

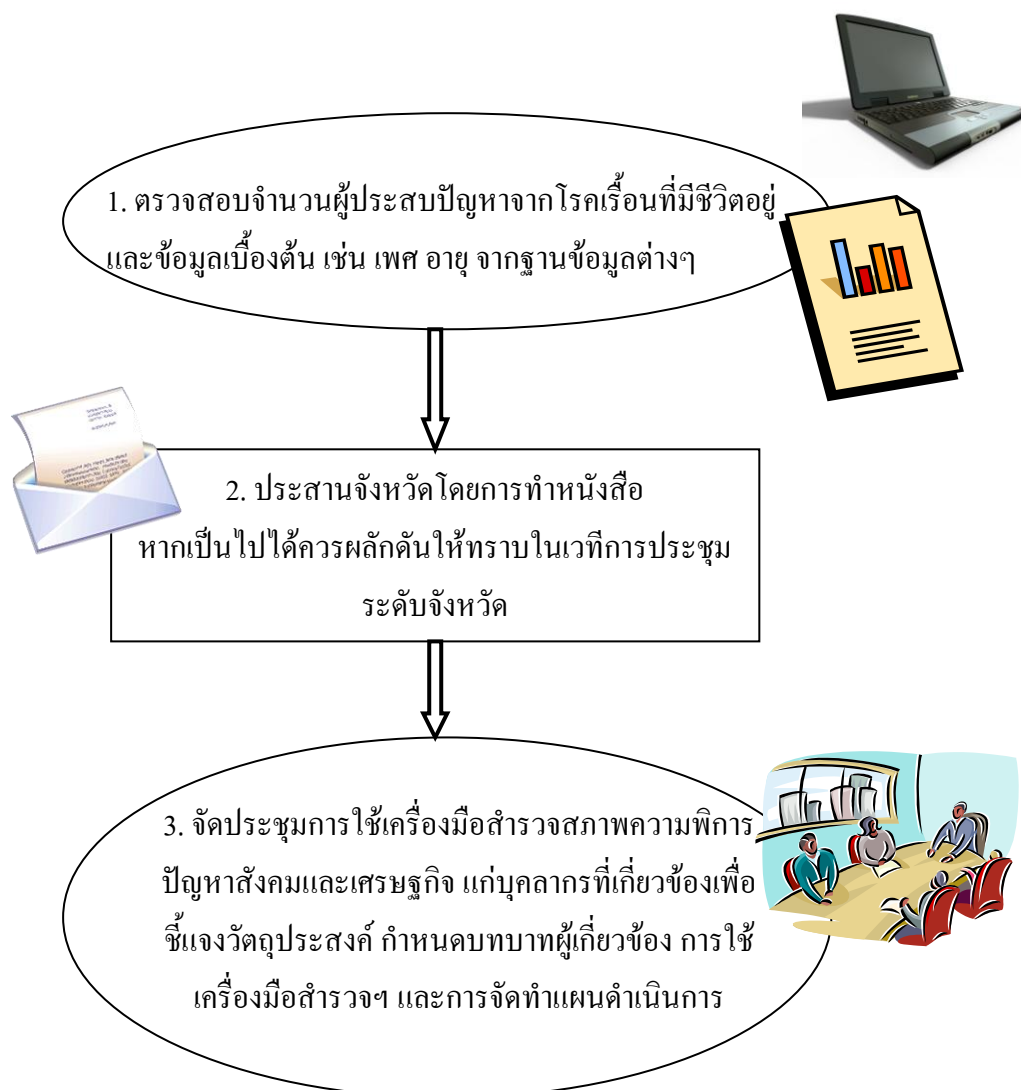
6. จัดประชุมภาคท้องถิ่นและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อวิเคราะห์ปัญหาที่ได้จากแบบสำรวจ และวางแผนดำเนินการฟื้นฟูสภาพฯ
6. ดำเนินการตามแผน
7. สรุปและติดตามประเมินผล
8. บันทึกข้อมูลผู้ประสบปัญหาจากโรคเรื้อนที่ได้จากการสำรวจลงในไฟล์ฐานข้อมูลที่กำหนด และส่งให้สถาบันราชประชาสมาสัยเพื่อรวบรวมเป็นฐานข้อมูลทั่วประเทศ

หมายเหตุ : 1. ทั้งนี้ให้เน้นการมีส่วนร่วมของผู้พิการและองค์กรต่างๆ ในชุมชน

2. หากมีผู้ที่สงสัยว่าเป็นโรคเรื้อน ทางพื้นที่สามารถนำมาพบทีมสำรวจได้

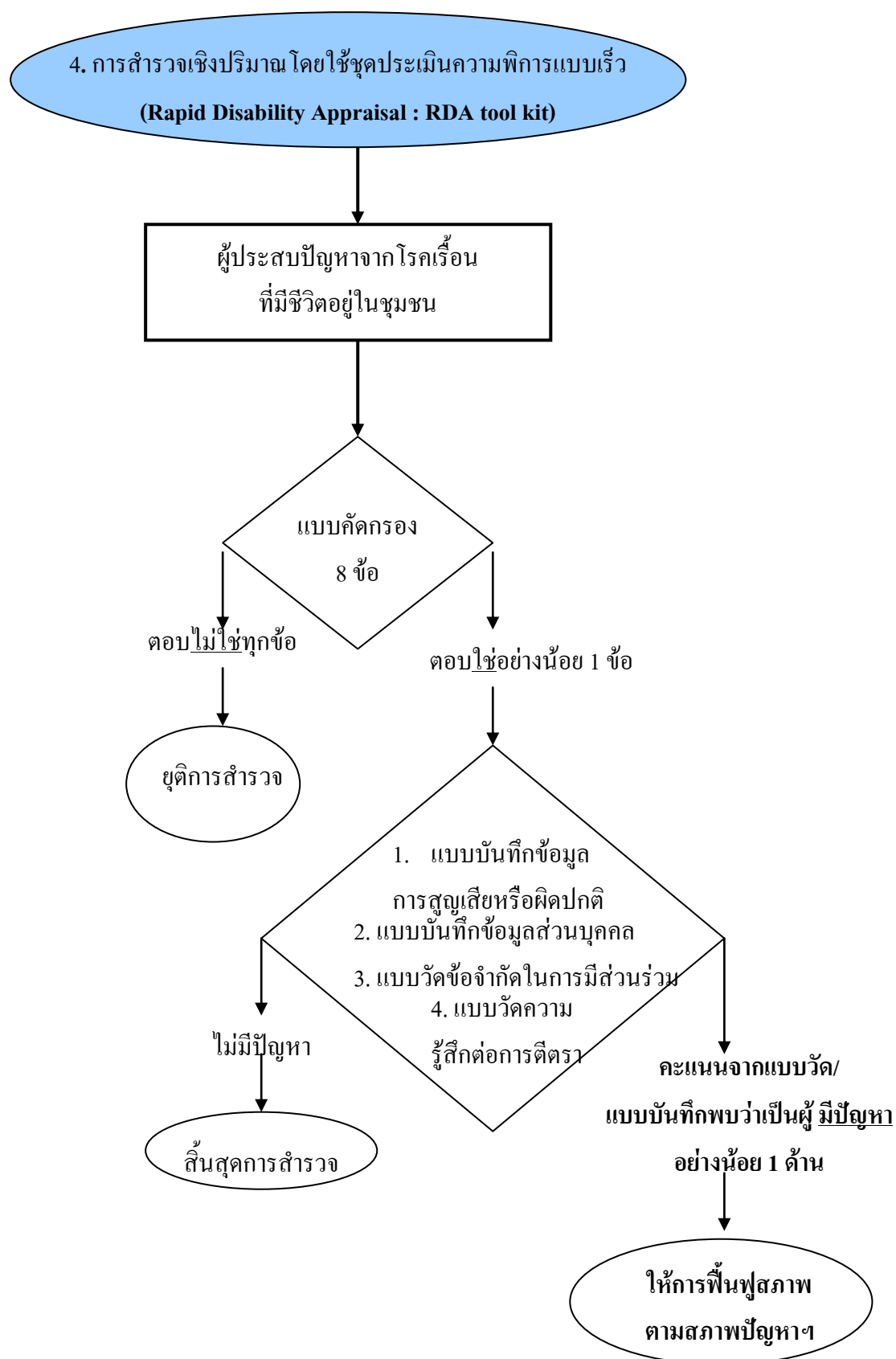
ผังขั้นตอนการสำรวจ (เตรียมการ)

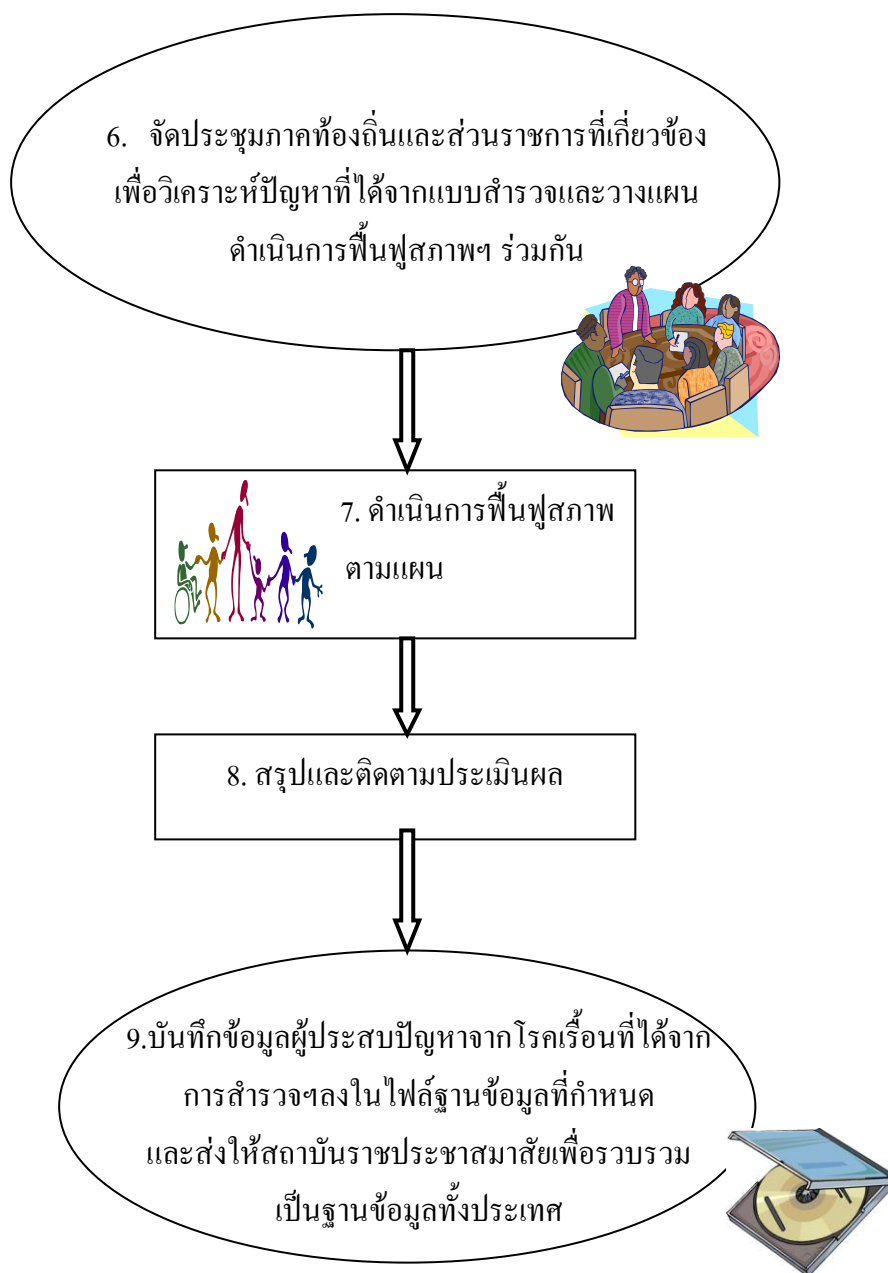

ผังขั้นตอนการสำรวจ

(สำรวจ)

ผังขั้นตอนการสำรวจ (วิเคราะห์ ดำเนินการฟื้นฟูสภาพและประเมินผล)

- หมายเหตุ : 1. ทั้งนี้ให้เน้นการมีส่วนร่วมของผู้พิการและองค์กรต่างๆ ในชุมชน
2. หากมีผู้ที่สงสัยว่าเป็นโรคเรื้อน ทางพื้นที่สามารถนำมาพบทีมสำรวจได้

เครื่องมือการสำรวจสภาพความพิการ ปัญหาสังคม เศรษฐกิจ
 ในผู้ประสบปัญหาจากโรคเรื้อน
 (ฉบับสมบูรณ์)

(ชุดประเมินความพิการแบบเร็ว (Rapid Disability Appraisal:
 RDA toolkit)

.....

1. แบบคัดกรองความพิการ 8 ข้อ (Disability Screening Tool)
2. แบบบันทึกข้อมูลการสูญเสียหรือผิดปกติ (Impairment Data Form)
3. แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล (Personal Information Form)
4. แบบวัดข้อจำกัดในการมีส่วนร่วม (Participation Scale)
5. แบบวัดความรู้สึกรต่อการตีตรา (Jacoby Scale)

ส่วนที่ 1: แบบคัดกรองความพิการ 8 ข้อ (Disability Screening Tool)

คำแนะนำ : ให้ผู้สำรวจ ทำการสัมภาษณ์ตามข้อคำถามด้านล่างนี้ หากพบว่าผู้ตอบตอบ “ใช่” อย่างน้อย 1 ข้อ ให้ดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยแบบสำรวจอื่นๆต่อไปตามขั้นตอนที่ระบุไว้ในคู่มือนี้ (หากโครงการใดมีงบประมาณหรือเวลาจำกัดอาจพิจารณาเฉพาะผู้ที่ตอบใช่ในข้อ 5-8 เท่านั้นเนื่องจากเป็นปัญหาหรือความยากลำบาก อันเนื่องมาจากโรคเรื้อน โดยเฉพาะ)

รายการคำถาม	ใช่	ไม่ใช่
1. คุณมีความลำบากในการมองเห็น แม้คุณสวมแว่นสายตาแล้ว ใช่หรือไม่		
2. คุณมีความลำบากในการเดินหรือขึ้นบันได ใช่หรือไม่		
3. คุณมีความลำบากในการชำระล้างร่างกายหรือสวมใส่เสื้อผ้า ใช่หรือไม่		
4. มีกิจกรรมประจำวันบางอย่างที่คุณไม่สามารถปฏิบัติได้เช่น การหยิบจับสิ่งของ ใช่หรือไม่		
5. คุณมีอาการชาที่มือ และ/หรือเท้า ใช่หรือไม่		
6. คุณมีอาการอ่อนแรงที่มือ และ/หรือ เท้า (เช่น ถือแก้วน้ำหรือจับสิ่งของ) ใช่หรือไม่		
7. คุณมีบาดแผลตามมือ และ/ หรือที่เท้าใช่หรือไม่		
8. คุณมีปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์หรือการมีส่วนร่วมในงานบุญประเพณี , การทำงาน, การประชุม และอื่นๆ ใช่หรือไม่		

หมายเหตุ : หากตอบว่าใช่ตั้งแต่ 1 ข้อขึ้นไป ปัญหาหรือความยากลำบากต่างๆข้างต้น เป็นผลอันเนื่องมาจากโรคเรื้อนใช่หรือไม่ ใช่ ไม่ใช่

เลขบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ให้สัมภาษณ์: ----

ชื่อ - นามสกุล ผู้ให้สัมภาษณ์ : .....

* (ทั้งนี้ควรระมัดระวังในการเก็บรักษาข้อมูลเพื่อการรักษาความลับแก่ผู้ให้สัมภาษณ์)

ที่อยู่ของผู้ให้สัมภาษณ์: .....

เบอร์โทรศัพท์.....

ในกรณีที่ไม่สามารถติดต่อผู้ให้สัมภาษณ์ :

ชื่อ - สกุล ผู้ที่ต้องการให้ติดต่อ.....

ที่อยู่ บุคคลที่ต้องการให้ติดต่อ.....

เบอร์โทรศัพท์.....

ชื่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำการสัมภาษณ์ : .....(ตัวบรรจง)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ส่วนที่ 2 : แบบบันทึกข้อมูลการสูญเสียหรือผิดปกติ (Impairment Data)

เทศบาลนครขอนแก่น เทศบาลเมืองขอนแก่น เทศบาลเมืองชุมพลบุรี เทศบาลเมืองเดชอุดม เทศบาลเมืองอุบลราชธานี เทศบาลเมืองรัตนบุรี เทศบาลเมืองศรีสะเกษ เทศบาลเมืองสุรินทร์ เทศบาลเมืองบุรีรัมย์ เทศบาลเมืองหนองบัวลำภู เทศบาลเมืองขอนแก่น เทศบาลเมืองมหาสารคาม เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด เทศบาลเมืองยโสธร เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ เทศบาลเมืองสกลนคร เทศบาลเมืองนครพนม เทศบาลเมืองมุกดาหาร เทศบาลเมืองอุดรธานี เทศบาลเมืองหนองคาย เทศบาลเมืองบึงกาฬ เทศบาลเมืองเลย เทศบาลเมืองหนองบัวลำภู เทศบาลเมืองขอนแก่น เทศบาลเมืองมหาสารคาม เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด เทศบาลเมืองยโสธร เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ เทศบาลเมืองสกลนคร เทศบาลเมืองนครพนม เทศบาลเมืองมุกดาหาร เทศบาลเมืองอุดรธานี เทศบาลเมืองหนองคาย เทศบาลเมืองบึงกาฬ เทศบาลเมืองเลย

1. วัน เดือน ปี ที่ได้รับการวินิจฉัยโรค: __ / __ / ____ (เช่น 08/10/2510)

2. ระดับความพิการตามองค์การอนามัยโลก(WHO) ณ วันวินิจฉัยโรค

ระดับ 0   ระดับ 1   ระดับ 2 ระบุลักษณะความพิการ.....

3. ปัจจุบันยังอยู่ระหว่างการรักษาค่ายยา MDT   ใช่   ไม่ใช่ (ข้ามไปข้อ 5.)

4. ประเภทของการรักษาโรคเรื้อรัง ณ ปัจจุบัน   PB   MB   อื่นๆ

5. ระดับความพิการตามองค์การอนามัยโลก(WHO) ณ วันจำหน่ายจากการรักษา

ระดับ 0   ระดับ 1   ระดับ 2 ระบุลักษณะความพิการ.....

โปรดตรวจร่างกาย (ตา มือ เท้า) ในวันที่ทำการสัมภาษณ์*** และทำเครื่องหมาย ลงในตารางดังต่อไปนี้:

ระดับ ความ พิการ	ตา			มือ			เท้า		
	อาการ	ขวา	ซ้าย	อาการ	ขวา	ซ้าย	อาการ	ขวา	ซ้าย
0	หนังตา/ตาดูปกติและสายตาคม มองเห็นนิ้วมือในระยะ 6 เมตรได้			รูปร่างปกติและฝ่า มือไม่ชา			รูปร่างปกติและฝ่า เท้าไม่ชา		
1	ตาดำชาแต่สายตามัวไม่มากแต่ มองเห็นนิ้วมือในระยะ 6 เมตรได้			รูปร่างปกติและฝ่า มือชาแต่ไม่มีแผล			รูปร่างปกติและฝ่า เท้าชาแต่ไม่มีแผล		
2	ตาหลับไม่สนิทหรือม่านตา อักเสบหรือกระจกตาเป็นฝ้าขุ่น สายตามัวมาก(มองเห็นนิ้วมือไม่ถูก ที่ระยะ 6 เมตร หรือวัดสายตา ได้น้อยกว่า 6/60) (ม่านตาอักเสบหมายถึง มี อาการปวดตา เคืองตา น้ำตา ไหล ตามัวบริเวณตาขาวที่อยู่ ใกล้กับตาดำ มีลักษณะแดง เรื่อๆ)			(ตอบได้หลาย ช่อง)* ☐ รูปร่างผิดปกติ ☐ มีแผล ☐ นิ้วงอข้อติด แข็ง ☐ ข้อมือตกร			(ตอบได้หลายช่อง)* ☐ รูปร่างผิดปกติ ☐ มีแผล ☐ นิ้วงอข้อติด แข็ง ☐ เดินเท้าตก		

***หากมีบาดแผลโปรดระบุจำนวนบาดแผลลงในตารางด้านล่างนี้

ที่	ตำแหน่ง	จำนวนบาดแผลด้านขวา	จำนวนบาดแผลด้านซ้าย
1.	ฝ่ามือและหลังมือ		
2.	แขน		
3.	ฝ่าเท้าและหลังเท้า		
4.	ขา		
5.	อื่นๆ ระบุ.....		

ส่วนที่ 3 : แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล (Personal Information form)

(โปรดกรอกตัวเลขหรือทำเครื่องหมายวงกลม ○ ล้อมรอบตัวเลขที่ตรงกับท่าน)

1.	วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์	____/____/____	
2.	เพศ	หญิง	1
		ชาย	2
3.	วัน เดือน ปี เกิด	____/____/____	
4.	อายุปัจจุบัน	.....ปี	
5.	ระดับการศึกษา	อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้	1
		อ่านออกเขียนไม่ได้	2
		อ่านออกเขียนได้ (ไม่เคยเรียนในโรงเรียน)	3
		ประถมศึกษา	4
		มัธยมศึกษาตอนต้น	5
		มัธยมศึกษาตอนปลาย	6
		อนุปริญญา/อาชีวศึกษา	7
		มหาวิทยาลัย	8
6.	สถานภาพสมรส	โสด	1
		คู่	2
		แยกกันอยู่	3
		ม่าย	4
7.	มีสมาชิกครอบครัวที่อยู่ร่วมบ้านด้วยกันเป็นประจำเกือบทุกวันมากกว่า 6 เดือนขึ้นไปกี่คน (เพื่อดูภาระทางเศรษฐกิจของครอบครัว)	..... (รวมผู้ถูกสัมภาษณ์ด้วย)	
8.	ข้อใดเป็นอาชีพของคุณ (เลือกเพียงข้อเดียวที่ดีที่สุด)	ไม่ได้ประกอบอาชีพ	1
		รับจ้างทั่วไป	2
		เกษตรกรรวม	3
		อื่นๆ ระบุ.....	4

ส่วนที่ 3 : แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล (Personal Information form)

(โปรดกรอกตัวเลขหรือทำเครื่องหมายวงกลม ล้อมรอบตัวเลขที่ตรงกับท่าน)

9.	ประเภทของที่อยู่อาศัย	มีความคงทนน้อย(กระท่อม/เพิงชั่วคราว/บ้านหลังเล็กหลังคามุงจากหรือพีชอื่นๆ,มุงกระเบื้องหรือสังกะสี)	1
		มีความคงทนมาก(บ้านตึกคอนกรีตอื่นๆ)	2
10.	ครอบครัวของคุณเป็นเจ้าของบ้านหรือไม่	ใช่	1
		ไม่ใช่	2
11.	ครอบครัวของคุณมีมอเตอร์ไซค์หรือไม่	มี	1
		ไม่มี	2
12.	ครอบครัวของคุณมีรถยนต์หรือไม่	มี	1
		ไม่มี	2
13.	ครอบครัวของคุณมีสวน/ไร่/นาข้าว/บ่อเลี้ยงปลาหรือไม่	มี	1
		ไม่มี	2
14.	ครอบครัวของคุณมีการเลี้ยงสัตว์เพื่อสร้างรายได้หรือลดรายจ่ายหรือไม่	ใช่ เป็นสัตว์ประเภท.....	1
		ก็ตัว.....	2
15.	ครอบครัวของคุณมีกิจการอื่นของตนเองที่นอกเหนือจากอาชีพในข้อ 8 หรือไม่	ไม่ใช่	1
		ใช่ ระบุ.....	2
16.	รายได้เฉลี่ยของครอบครัวคุณต่อเดือน	ไม่มีรายได้	1
		ต่ำกว่า 2,000 บาท	2
		ระหว่าง 2,000-5,000 บาท	3
		ระหว่าง 5,001-10,000 บาท	4
		มากกว่า 10,000 บาท ระบุ.....	5
17.	คุณมีหนี้สินหรือไม่	ไม่มี	1
		มีต่ำกว่า 2,000 บาท	2
		ระหว่าง 2,000-5,000 บาท	3
		ระหว่าง 5,001-10,000 บาท	4
		มากกว่า 10,000 บาท ระบุ.....	5

ส่วนที่ 3 : แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล (Personal Information form)

(โปรดกรอกตัวเลขหรือทำเครื่องหมายวงกลม ส้อมรอบตัวเลขที่ตรงกับท่าน)

18.	รายการอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการที่ผู้ถูกสัมภาษณ์ใช้ (ตอบได้มากกว่าหนึ่งคำตอบ)	แว่นตา	1
		รถเข็นนั่ง (Wheelchair)	2
		ไม้เท้า	3
		ไม้ค้ำยัน	4
		ที่ยึด/เฟือง	5
		ภาชนะที่ดัดแปลงสำหรับใช้ทานอาหาร/ เครื่องมือที่ดัดแปลงสำหรับใช้ในการ ทำงาน/ถุงมือ	6
		รองเท้าพิเศษเฉพาะหรือรองเท้าป้องกัน ความพิการช้อจากตลาด/ร้านค้าเฉพาะ ทาง	7
		กายอุปกรณ์	8
		อื่นๆ ระบุ.....	9
		ไม่ได้ใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการ	0

ส่วนที่ 4: แบบวัดข้อจำกัดในการมีส่วนร่วม (Participation Scale)

ข้อ	เปรียบเทียบกับคนรู้จัก	ไม่ระบุ, ไม่ตอบ	บางครั้ง			ไม่	ไม่เกี่ยวข้อง ไม่อยากทำ ไม่จำเป็นต้องทำ	ไม่เป็นปัญหา	เป็นปัญหาเล็กน้อย	เป็นปัญหามากกลาง	เป็นปัญหาใหญ่	คะแนนที่ได้
			ใช่		ไม่							
1.	เมื่อเปรียบเทียบกับคนที่คุณรู้จักคุณมีโอกาสเท่ากันในการทำงานทำหรือไม่		0									
	(ถ้าตอบว่า เป็นบางครั้งหรือตอบว่าไม่) มันเป็นปัญหาสำหรับคุณอย่างไร						1	2	3	5		
2.	เมื่อเปรียบเทียบกับคนที่คุณรู้จักคุณทำงานหนักพอๆกับเขาหรือไม่ (จำนวนชั่วโมงเท่ากัน, ประเภทของงานเหมือนกัน)		0									
	(ถ้าตอบว่า เป็นบางครั้งหรือตอบว่าไม่) มันเป็นปัญหาสำหรับคุณอย่างไร						1	2	3	5		
3.	เมื่อเปรียบเทียบกับคนที่คุณรู้จักคุณมีส่วนในการหาเงินหรือสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัวเหมือนเขาหรือไม่		0									
	(ถ้าตอบว่า เป็นบางครั้งหรือตอบว่าไม่) มันเป็นปัญหาสำหรับคุณอย่างไร						1	2	3	5		
4.	เมื่อเปรียบเทียบกับคนที่คุณรู้จัก นอกจากไปหาหมอแล้ว คุณเดินทางไปนอกบ้านบ่อยพอๆกับเขาหรือไม่ เช่น ไปซื้อหรือขายของ ไปเยี่ยมญาติหรือเพื่อน		0									
	(ถ้าตอบว่า เป็นบางครั้งหรือตอบว่าไม่) มันเป็นปัญหาสำหรับคุณอย่างไร						1	2	3	5		
5.	เมื่อเปรียบเทียบกับคนที่คุณรู้จัก คุณไปร่วมงานเทศกาลหรือพิธีกรรมเช่นเดียวกับเขาหรือไม่ เช่น งานบวช งานบุญ		0									
	(ถ้าตอบว่า เป็นบางครั้งหรือตอบว่าไม่) มันเป็นปัญหาสำหรับคุณอย่างไร						1	2	3	5		
6.	เมื่อเปรียบเทียบกับคนที่คุณรู้จัก คุณเป็นคนที่มีมักจะเข้าร่วมกิจกรรมสังคมเช่นเดียวกับเขาหรือไม่ (เช่น ในกิจกรรมทางศาสนา/กิจกรรมของชุมชน)		0									
	(ถ้าตอบว่า เป็นบางครั้งหรือตอบว่าไม่) มันเป็นปัญหาสำหรับคุณอย่างไร						1	2	3	5		

ลำดับ	เปรียบเทียบกับคนรู้จัก	ไม่ระบุ, ไม่ตอบ	ใช่			ไม่เกี่ยวข้อง ไม่อยากทำ ไม่จำเป็นต้องทำ	ไม่เป็นปัญหา	เป็นปัญหาเล็กน้อย	เป็นปัญหาปานกลาง	เป็นปัญหาใหญ่	คะแนนที่ได้
			ใช่	บางครั้ง	ไม่						
7.	เมื่อเปรียบเทียบกับคนที่คุณรู้จัก คุณได้รับการยอมรับนับถือจากชุมชนเหมือนเขาหรือไม่		0								
	(ถ้าตอบว่า เป็นบางครั้งหรือตอบว่าไม่) มันเป็นปัญหาสำหรับคุณอย่างไร						1	2	3	5	
8.	เมื่อเปรียบเทียบกับคนอื่นๆ คุณมักจะไปเยี่ยมพบปะคนในชุมชนบ่อยพอกับเขาหรือไม่		0								
	(ถ้าตอบว่า เป็นบางครั้งหรือตอบว่าไม่) มันเป็นปัญหาสำหรับคุณอย่างไร						1	2	3	5	
9.	เมื่อเปรียบเทียบกับคนอื่นๆ คุณไปไหนมาไหนภายในภายนอกบ้าน หรือแถวๆหมู่บ้าน เหมือนเขาหรือไม่		0								
	(ถ้าตอบว่า เป็นบางครั้งหรือตอบว่าไม่) มันเป็นปัญหาสำหรับคุณอย่างไร						1	2	3	5	
10.	คุณได้ไปยังที่สาธารณะหรือที่ผู้คนมักไปกัน เช่น โรงเรียน ร้านค้า สำนักงาน ตลาด ในหมู่บ้านหรือไม่		0								
	(ถ้าตอบว่า เป็นบางครั้งหรือตอบว่าไม่) มันเป็นปัญหาสำหรับคุณอย่างไร						1	2	3	5	
11.	คุณทำงานบ้านหรือไม่		0								
	(ถ้าตอบว่า เป็นบางครั้งหรือตอบว่าไม่) มันเป็นปัญหาสำหรับคุณอย่างไร						1	2	3	5	
12.	ถ้ามีการพูดคุยถกเถียงกันในครอบครัวความเห็นของคุณได้รับการยอมรับหรือไม่		0								
	(ถ้าตอบว่า เป็นบางครั้งหรือตอบว่าไม่) มันเป็นปัญหาสำหรับคุณอย่างไร						1	2	3	5	
13.	คุณรู้สึกปกติเมื่อต้องพบกับคนแปลกหน้า		0								
	(ถ้าตอบว่า เป็นบางครั้งหรือตอบว่าไม่) มันเป็นปัญหาสำหรับคุณอย่างไร						1	2	3	5	

ไม่มีปัญหาในการมีส่วนร่วม	มีปัญหาในการมีส่วนร่วมเล็กน้อย	มีปัญหาในการมีส่วนร่วมปานกลาง	มีปัญหาในการมีส่วนร่วมมาก	มีปัญหาในการมีส่วนร่วมมากที่สุด	คะแนนรวม <input type="text"/>
0 – 17 คะแนน	18 – 29 คะแนน	30 – 41 คะแนน	42 – 53 คะแนน	54 – 65 คะแนน	

ส่วนที่ 5: แบบวัดความรู้สึกถูกตีตรา(Jacoby Stigma Scale)

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับตัวท่าน

คำถาม	คะแนน	
	ใช่ (1)	ไม่ใช่(0)
1. การที่คุณเป็นโรคเรื้อน ทำให้คนอื่นรู้สึกอึดอัดเกี่ยวกับตัวคุณ		
2. การที่คุณเป็นโรคเรื้อน ทำให้คนอื่นปฏิบัติต่อคุณด้อยกว่าคนอื่น		
3. การที่คุณเป็นโรคเรื้อน ทำให้คนอื่นหลีกเลี่ยงการพบปะพูดคุยกับคุณ		
คะแนนรวม		
* ตอบใช่อย่างน้อย 1 ข้อ ให้ถือว่าผู้นั้นมีความรู้สึกถูกตีตรา		

ความเห็นของผู้สัมภาษณ์:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

***ให้พิจารณาคัดเลือกผู้มีปัญหาจากแบบวัด/แบบบันทึก 4 ชุดข้างต้น

หากพบว่ามีปัญหาแบบใดแบบหนึ่งตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

ให้นำมาดำเนินการวางแผนและฟื้นฟูสภาพต่อไป

ที่	แบบบันทึก/แบบวัด	เข้าเกณฑ์	
		ใช่	ไม่ใช่
1.	แบบบันทึกข้อมูลการสูญเสียหรือผิดปกติ(Impairment Data Form) เกณฑ์ : มีระดับความพิการที่ ตา/มือ/เท้า ตั้งแต่ระดับ 1 ขึ้นไป หรือมีแผล		
2.	แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล(Personal Information Form) เกณฑ์ : เป็นผู้ไม่มีรายได้/ไม่ได้ประกอบอาชีพ/มีหนี้สิน หรือมีสภาพ ความเป็นอยู่ที่ยากลำบากต่อการดำรงชีวิต		
3.	แบบวัดข้อจำกัดในการมีส่วนร่วม(Participation Scale) เกณฑ์ : มีคะแนนรวมตั้งแต่ 18 คะแนนขึ้นไป		
4.	แบบวัดความรู้สึกลูกตุ้มตรา(Jacoby Scale) เกณฑ์ : มีคะแนนรวมตั้งแต่ 1 คะแนนขึ้นไป		

แบบติดตามการฟื้นฟูสภาพ ในผู้ประสบปัญหาจากโรคเรื้อรังที่ผ่านการสำรวจฯ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อที่ท่านได้ดำเนินการฟื้นฟูสภาพผู้ประสบปัญหาจาก โรคเรื้อรังที่ได้จากการสำรวจฯ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ชื่อ - สกุล	อายุ	ที่อยู่	สภาพปัญหาจากการสำรวจฯ			การดำเนินการฟื้นฟูสภาพฯ			หมายเหตุ
			ร่างกาย	สังคม	เศรษฐกิจ	ร่างกาย	สังคม	เศรษฐกิจ	
			☐ พิจารณา ระดับ ☐ พิจารณา ระดับ ☐ พิจารณา ระดับ ☐ มีแผล	☐ ไม่ได้เรียน ☐ มีปัญหาการมี ส่วนร่วมในสังคม ระดับ เล็กน้อย/ ปานกลาง/มาก/ มากที่สุด ☐ มีความรู้สึก ถูกรังเกียจ	☐ ไม่มีรายได้ ☐ รายได้น้อย กว่ารายจ่าย ☐ ไม่ได้ทำงาน	☐ ไม่ได้ฟื้นฟูสภาพฯ ☐ สอนการดูแลตนเอง(Self Care) (ญาติ/ผู้ดูแล) ☐ ให้การรักษา/ดูแลแผล ☐ สนับสนุนเครื่องช่วยความ พิการ/กายอุปกรณ์ ..... ☐ ส่งต่อเพื่อรับการรักษา/ผ่าตัด ☐ อื่นๆ ระบุ.....	☐ ไม่ได้ฟื้นฟูสภาพฯ ☐ สนับสนุนให้การศึกษา นอกระบบ(กศน.) ☐ ให้การปรึกษาฯ (Counseling) ☐ ส่งต่อหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง เช่น พัฒนาสังคม จังหวัดฯ ☐ อื่นๆ ระบุ.....	☐ ไม่ได้ฟื้นฟูสภาพฯ ☐ ฝึกรอบมาชีพ ผู้ป่วย ☐ ฝึกรอบมาชีพ สมาชิกในครอบครัว ☐ ส่งต่อหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง เช่น พัฒนา สังคมจังหวัดฯ ☐ อื่นๆ ระบุ.....	
			☐ พิจารณา ระดับ ☐ พิจารณา ระดับ ☐ พิจารณา ระดับ ☐ มีแผล	☐ ไม่ได้เรียน ☐ มีปัญหาการมี ส่วนร่วมในสังคม ระดับ เล็กน้อย/ ปานกลาง/มาก/ มากที่สุด ☐ มีความรู้สึก ถูกรังเกียจ	☐ ไม่มีรายได้ ☐ รายได้น้อย กว่ารายจ่าย ☐ ไม่ได้ทำงาน	☐ ไม่ได้ฟื้นฟูสภาพฯ ☐ สอนการดูแลตนเอง(Self Care) (ญาติ/ผู้ดูแล) ☐ ให้การรักษา/ดูแลแผล ☐ สนับสนุนเครื่องช่วยความ พิการ/กายอุปกรณ์ ..... ☐ ส่งต่อเพื่อรับการรักษา/ผ่าตัด ☐ อื่นๆ ระบุ.....	☐ ไม่ได้ฟื้นฟูสภาพฯ ☐ สนับสนุนให้การศึกษา นอกระบบ(กศน.) ☐ ให้การปรึกษาฯ (Counseling) ☐ ส่งต่อหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง เช่น พัฒนาสังคม จังหวัดฯ ☐ อื่นๆ ระบุ.....	☐ ไม่ได้ฟื้นฟูสภาพฯ ☐ ฝึกรอบมาชีพ ผู้ป่วย ☐ ฝึกรอบมาชีพ สมาชิกในครอบครัว ☐ ส่งต่อหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง เช่น พัฒนา สังคมจังหวัดฯ ☐ อื่นๆ ระบุ.....	

เครื่องมือการสำรวจสภาพความพิการ ปัญหาสังคม เศรษฐกิจ
ในผู้ประสบปัญหาจากโรคเรื้อน
(ฉบับย่อ)

แบบสำรวจสภาพความพิการ ปัญหาสังคม เศรษฐกิจ ในผู้ประสบปัญหาจากโรคเรื้อน (ฉบับย่อ)

เลขบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ให้สัมภาษณ์: -

ชื่อ – นามสกุล ผู้ให้สัมภาษณ์ : .....

*(ทั้งนี้ควรระมัดระวังในการเก็บรักษาข้อมูลเพื่อการรักษาความลับแก่ผู้ให้สัมภาษณ์)

วัน เดือน ปีเกิด ____/____/____

ที่อยู่ของผู้ให้สัมภาษณ์: .....

เบอร์โทรศัพท์.....

ชื่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำการสัมภาษณ์ : .....(ตัวบรรจง)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

โปรดทำเครื่องหมาย✓ ลงในช่องที่ตรงกับคำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 1 : แบบคัดกรองความพิการ 8 ข้อ (Disability Screening Tool)

คำแนะนำ : ให้ผู้สำรวจ ทำการสัมภาษณ์ตามข้อคำถามด้านล่างนี้ หากพบว่าผู้ตอบตอบ “ใช่” อย่างน้อย 1 ข้อ

ให้ดำเนินการสัมภาษณ์ในส่วนที่ 2 – 5 ต่อไป

รายการคำถาม	ใช่	ไม่ใช่
1. คุณมีความลำบากในการมองเห็น แม้คุณสวมแว่นสายตาแล้ว ใช่หรือไม่		
2. คุณมีความลำบากในการเดินหรือขึ้นบันได ใช่หรือไม่		
3. คุณมีความลำบากในการชำระล้างร่างกายหรือสวมใส่เสื้อผ้า ใช่หรือไม่		
4. มีกิจกรรมประจำวันบางอย่างที่คุณไม่สามารถปฏิบัติได้เช่น การหยิบจับสิ่งของ ใช่หรือไม่		
5. คุณมีอาการชาที่มือ และ/หรือเท้า ใช่หรือไม่		
6. คุณมีอาการอ่อนแรงที่มือ และ/หรือ เท้า (เช่น ถือแก้วน้ำหรือจับสิ่งของ) ใช่หรือไม่		
7. คุณมีบาดแผลตามมือ และ/ หรือที่เท้าใช่หรือไม่		
8. คุณมีปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์หรือการมีส่วนร่วมในงานบุญประเพณี , การทำงาน, การประชุม และอื่นๆ ใช่หรือไม่		

หมายเหตุ : หากตอบว่าใช่ตั้งแต่ 1 ข้อขึ้นไป ปัญหาหรือความยากลำบากต่างๆข้างต้น เป็นผลอันเนื่องมาจากโรคเรื้อน

ใช่หรือไม่   ใช่   ไม่ใช่

เลขบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ให้สัมภาษณ์: ----

ชื่อ – นามสกุล ผู้ให้สัมภาษณ์ : .....

* (ทั้งนี้ควรระมัดระวังในการเก็บรักษาข้อมูลเพื่อการรักษาความลับแก่ผู้ให้สัมภาษณ์)

วัน เดือน ปีเกิด ____ / ____ / ____

ที่อยู่ของผู้ให้สัมภาษณ์: .....

.....เบอร์โทรศัพท์.....

ชื่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำการสัมภาษณ์ : .....(ตัวบรรจง)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ส่วนที่ 2 : แบบบันทึกข้อมูลการสูญเสียหรือผิดปกติ (Impairment Data) ในวันที่ทำการสัมภาษณ์

2.1 มีความพิการที่ ตา มือ เท้าในระดับใด

ระดับ ความ พิการ	ตา			มือ			เท้า		
	อาการ	ขวา	ซ้าย	อาการ	ขวา	ซ้าย	อาการ	ขวา	ซ้าย
0	หนังตา/ตาดปกติและสายตาคม มองเห็นนิ้วมือในระยะ 6 เมตรได้			รูปร่างปกติและ ฝ่ามือไม่ชา			รูปร่างปกติและฝ่า เท้าไม่ชา		
1	ตาดำชาแต่สายตาคมไม่มากแต่ มองเห็นนิ้วมือในระยะ 6 เมตรได้			รูปร่างปกติและ ฝ่ามือชาแต่ไม่มี แผล			รูปร่างปกติและฝ่า เท้าชาแต่ไม่มีแผล		
2	ตาดำกลับไม่สนิทหรือม่านตา อักเสบหรือกระจกตาเป็นฝ้าขุ่น สายตาคมมาก(มองเห็นนิ้วมือไม่ถูก ที่ระยะ 6 เมตร หรือวัดสายตา ได้น้อยกว่า 6/60) (ม่านตาอักเสบหมายถึง มี อาการปวดตา เคืองตา น้ำตา ไหล ตามัวบริเวณตาขาวที่อยู่ ใกล้กับตาดำ มีลักษณะแดง เรื่อๆ)			(ตอบได้หลาย ช่อง)* ☐ รูปร่าง ผิดปกติ ☐ มีแผล ☐ นิ้วงอข้อติด แข็ง ☐ ข้อมือตกร			(ตอบได้หลาย ช่อง)* ☐ รูปร่างผิดปกติ ☐ มีแผล ☐ นิ้วงอข้อติด แข็ง ☐ เดินเท้าตก		

2.2 มีบาดแผลหรือไม่

- ไม่มีแผล   มีแผลฝ่ามือและหลังมือ   มีแผลที่แขน
 มีแผลฝ่าเท้าและหลังเท้า   มีแผลที่ขา   มีแผลที่อื่นๆ ระบุ.....

ส่วนที่ 3 : แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล (Personal Information Form)

3.1 ระดับการศึกษา

- อ่าน ไม่ออกเขียนไม่ได้ อ่านออกเขียนไม่ได้ อ่านออกเขียนได้ (ไม่เคยเรียนในโรงเรียน)
 ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย
 อนุปริญญา/อาชีวศึกษา มหาวิทยาลัย

3.2 สถานภาพสมรส โสด คู่ แยกกันอยู่ ม่าย

3.3 มีสมาชิกครอบครัวที่อยู่ร่วมบ้านด้วยกันเป็นประจำเกือบทุกวันมากกว่า 6 เดือนขึ้นไปกี่คน
(รวมผู้ถูกสัมภาษณ์ด้วยเพื่อดูภาระทางเศรษฐกิจของครอบครัว) .....คน

3.4 ข้อใดเป็นอาชีพของคุณ

- ไม่ได้ประกอบอาชีพ รับจ้างทั่วไป เกษตรกรรม อื่นๆ ระบุ.....

3.5 รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน

- ไม่มีรายได้ ต่ำกว่า 2,000 บาท ระหว่าง 2,000-5,000 บาท
 ระหว่าง 5,001-10,000 บาท มากกว่า 10,000 บาท ระบุ.....

3.6 หนี้สินเฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน

- ไม่มี ต่ำกว่า 2,000 บาท ระหว่าง 2,000-5,000 บาท
 ระหว่าง 5,001-10,000 บาท มากกว่า 10,000 บาท ระบุ.....

3.7 รายการอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการที่ผู้ถูกสัมภาษณ์ใช้ (ตอบได้มากกว่าหนึ่งคำตอบ)

- ไม่ได้ใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการ
 แวนตา รถเข็นนั่ง (Wheelchair) ไม่เท้า ไม่ค้ำยัน ที่ยึด/เฟือก
 ภาชนะที่ดัดแปลงสำหรับใช้ทานอาหาร/เครื่องมือที่ดัดแปลงสำหรับใช้ในการทำงาน/ถุงมือ
 รองเท้าพิเศษเฉพาะหรือรองเท้าป้องกันความพิการซื้อจากตลาด/ร้านค้าเฉพาะทาง
 กายอุปกรณ์
 อื่นๆ ระบุ.....

3.8 ผู้ให้สัมภาษณ์มีปัญหาทางสุขภาพจิตเช่น มีความเครียด ฯลฯ หรือไม่

- มี ระบุ..... ไม่มี

ส่วนที่ 4 : แบบบันทึกข้อจำกัดในการมีส่วนร่วมทางสังคม (Participation Form)

คำแนะนำ : การสัมภาษณ์ให้ถามผู้ถูกสัมภาษณ์ โดยให้เปรียบเทียบกับคนอื่นๆ ซึ่งเป็นคนรู้จักที่มีคุณลักษณะต่างๆ เหมือนกันทุกประการ เช่น มีเพศและอายุเดียวกัน แต่ ยกเว้นไม่ป่วยเป็นโรคหรือไม่มีความพิการ ถ้าผู้ถูกสัมภาษณ์ตอบว่า “บางครั้ง” หรือ “ไม่” ให้ทำการถามต่อไปถึงขนาดของปัญหา

4.1 เมื่อเปรียบเทียบกับคนที่คุณรู้จักคุณมีโอกาสเท่ากันในการหางานทำหรือไม่

ใช่ บางครั้ง ไม่ ไม่เกี่ยวข้อง/ไม่จำเป็นต้องทำ

- ถ้าตอบว่า “บางครั้ง” หรือ “ไม่” มันเป็นปัญหาสำหรับคุณอย่างไร

ไม่เป็นปัญหา เป็นปัญหาลเล็กน้อย เป็นปัญหาปานกลาง เป็นปัญหามาก

4.2 เมื่อเปรียบเทียบกับคนที่คุณรู้จักคุณมีส่วนในการหาเงินหรือสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัวเหมือนเขาหรือไม่

ใช่ บางครั้ง ไม่ ไม่เกี่ยวข้อง/ไม่จำเป็นต้องทำ

- ถ้าตอบว่า “บางครั้ง” หรือ “ไม่” มันเป็นปัญหาสำหรับคุณอย่างไร

ไม่เป็นปัญหา เป็นปัญหาลเล็กน้อย เป็นปัญหาปานกลาง เป็นปัญหามาก

4.3 เมื่อเปรียบเทียบกับคนที่คุณรู้จักคุณไปร่วมงานเทศกาลหรือพิธีกรรมเช่นเดียวกับเขาหรือไม่เช่น งานบวช งานบุญ

ใช่ บางครั้ง ไม่ ไม่เกี่ยวข้อง/ไม่จำเป็นต้องทำ

- ถ้าตอบว่า “บางครั้ง” หรือ “ไม่” มันเป็นปัญหาสำหรับคุณอย่างไร

ไม่เป็นปัญหา เป็นปัญหาลเล็กน้อย เป็นปัญหาปานกลาง เป็นปัญหามาก

4.4 เมื่อเปรียบเทียบกับคนอื่นๆ คุณมักจะไปเยี่ยมพบปะคนในชุมชนบ่อยพอๆกับเขาหรือไม่

ใช่ บางครั้ง ไม่ ไม่เกี่ยวข้อง/ไม่จำเป็นต้องทำ

- ถ้าตอบว่า “ไม่” มันเป็นปัญหาสำหรับคุณอย่างไร

ไม่เป็นปัญหา เป็นปัญหาลเล็กน้อย เป็นปัญหาปานกลาง เป็นปัญหามาก

4.5 คุณได้ไปยังที่สาธารณะหรือที่ผู้คนมักไปกัน เช่น โรงเรียน ร้านค้า สำนักงาน ตลาด ในหมู่บ้านหรือไม่

ใช่ บางครั้ง ไม่ ไม่เกี่ยวข้อง/ไม่จำเป็นต้องทำ

- ถ้าตอบว่า “บางครั้ง” หรือ “ไม่” มันเป็นปัญหาสำหรับคุณอย่างไร

ไม่เป็นปัญหา เป็นปัญหาลเล็กน้อย เป็นปัญหาปานกลาง เป็นปัญหามาก

ส่วนที่ 5 : แบบวัดความรู้สึกถูกตีตรา (Jacoby Stigma Scale)

คำถาม	คะแนน	
	ใช่ (1)	ไม่ใช่(0)
1. การที่คุณเป็น โรคเรื้อน ทำให้คนอื่นรู้สึกอึดอัดเกี่ยวกับตัวคุณ		
2. การที่คุณเป็น โรคเรื้อน ทำให้คนอื่นปฏิบัติต่อคุณด้อยกว่าคนอื่น		
3. การที่คุณเป็น โรคเรื้อน ทำให้คนอื่นหลีกเลี่ยงการพบปะพูดคุยกับคุณ		
คะแนนรวม		
* ตอบใช่อย่างน้อย 1 ข้อ ให้ถือว่าผู้นั้นมีความรู้สึกถูกตีตรา		

.....

แบบติดตามการฟื้นฟูสภาพในผู้ประสบปัญหาจากโรคเรื้อรังที่ผ่านการสำรวจฯ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อที่ท่านได้ดำเนินการฟื้นฟูสภาพผู้ประสบปัญหาจากโรคเรื้อรังที่ได้จากการสำรวจฯ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ชื่อ - สกุล	เลขบัตรประชาชน	อายุ	ที่อยู่	สภาพปัญหาจากการสำรวจฯ			การดำเนินการฟื้นฟูสภาพฯ		
				ร่างกาย	สังคม	เศรษฐกิจ	ร่างกาย	สังคม	เศรษฐกิจ
				☐ พิกัดตา ระดับ..... ☐ พิกัดมือ ระดับ..... ☐ พิกัดเท้า ระดับ..... ☐ มีแผล	การมีส่วนร่วมในสังคม ☐ โอกาสในการหางานทำ ☐ การมีส่วนในการหาเงินให้แก่ครอบครัว ☐ การร่วมงานเทศกาล ☐ การเชื่อมพบปะผู้คนในชุมชน ☐ การไปในที่สาธารณะ	ระดับบุคคล ☐ ไม่ได้ทำงาน ระดับครอบครัว ☐ รายได้น้อยกว่ารายจ่าย ☐ รายได้พอดีกับรายจ่าย จิตใจ ☐ มีปัญหาทางสุขภาพจิต ระบุ.....	☐ ไม่ได้ฟื้นฟูสภาพฯ ☐ สอนการดูแลตนเอง (Self Care) ☐ ให้การรักษา/ดูแลแผล ☐ สนับสนุนเครื่องช่วยความพิการ/กายอุปกรณ์ ☐ ส่งต่อเพื่อรับการรักษา/ผ่าตัด ☐ อื่นๆ ระบุ.....	☐ ไม่ได้ฟื้นฟูสภาพฯ ☐ ให้การปรึกษา (Counseling) ☐ ส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น พัฒนาสังคมจังหวัดฯ ☐ อื่นๆ ระบุ.....	☐ ไม่ได้ฟื้นฟูสภาพฯ ☐ ฝึกอบรมอาชีพผู้ป่วย ☐ ฝึกอบรมอาชีพสมาชิกในครอบครัว ☐ ส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น พัฒนาสังคมจังหวัดฯ ☐ ขอรับการสงเคราะห์จากกรมควบคุมโรค ☐ อื่นๆ ระบุ.....
				ความรู้สึกรังเกียจ ☐ ทำให้คนอื่นรู้สึกอึดอัด ☐ ถูกปฏิบัติด้อยกว่าคนอื่น ☐ ถูกหลีกเลี่ยงการพบปะพูดคุย					

ภาคผนวก

การวัดและการใช้เครื่องมือ

ข้อมูลทั่วไป

1. การสำรวจในเด็กอายุน้อยกว่า 10 ปี ให้ถามความยินยอมจากผู้ดูแลหรือผู้ปกครอง โดยสำรวจเพียงข้อมูลส่วนบุคคล(Personal data) และข้อมูลการสูญเสียหรือผิดปกติของร่างกาย (Impairment data) โดยไม่ต้องใช้ แบบวัดข้อจำกัดในการมีส่วนร่วมทางสังคม (Participation Scale : P - Scale) และแบบวัดความรู้สึกลูกศรตรา(Jacoby Stigma Scale)
2. การสำรวจในเด็กอายุ 10 – 15 ปี สามารถทำการสำรวจโดยเครื่องมือทั้งหมดได้โดยผู้ดูแลหรือครอบครัวควรมีส่วนร่วมในการอธิบายและอาจตอบคำถามแทนในกรณีที่จำเป็น แต่ควรระวังในการซักถามเรื่องความรังเกียจ(Stigma question) เพราะเด็กอาจไม่รู้จักรู้หรือไม่เข้าใจ ให้ถามจากผู้ปกครองแทน
3. สำหรับผู้ที่มีปัญหาสุขภาพจิต ผู้พิการหูหนวก ตาบอดไม่สามารถตอบคำถามเองได้ ให้ผู้ดูแล/ครอบครัวตอบแทนได้ในทุกๆแบบสำรวจ
4. หากผู้สัมภาษณ์มีอาการเจ็บป่วย ไม่สบายและไม่พร้อมที่จะให้ข้อมูล ให้ทำการนัดหมายใหม่อีกครั้ง
5. หากผู้ถูกสัมภาษณ์ไม่สะดวกและไม่ยินยอมให้ทำการสัมภาษณ์ที่บ้าน ให้นัดหมายไปทำการสัมภาษณ์ในที่อื่นๆที่ผู้ให้สัมภาษณ์รู้สึกสะดวกใจ
6. ผู้ทำการสัมภาษณ์ควรเตรียมตัวและตระหนักถึงการแสดงออกทางอารมณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างที่ทำการสัมภาษณ์ด้วย เช่น การร้องไห้ เสียใจ เป็นต้น

แบบคัดกรองความพิการ 8 ข้อ (Disability Screening Tool)

เป็นคำถามคัดกรองปัญหาหรือความยากลำบากในการดำเนินชีวิตประจำวันเบื้องต้น ดังนั้นหากพบว่าผู้ถูกสัมภาษณ์ตอบ “ใช่” หมายถึงมีปัญหาในข้อใดข้อหนึ่งอย่างน้อย 1 ข้อขึ้นไปให้ถือว่าบุคคลนั้นมีปัญหาที่ควรได้รับการวัดหรือทดสอบด้วยเครื่องมือหรือแบบสอบถามอื่นๆต่อไป และหากโครงการใดมีงบประมาณหรือเวลาในการดำเนินงานจำกัด อาจเลือกเฉพาะผู้ที่ตอบ “ใช่” อย่างน้อย 1 ข้อในข้อ 5 – 8 เนื่องจากเป็นปัญหาหรือความยากลำบากอันเนื่องมาจากโรคเรื้อนโดยเฉพาะ

แบบวัดข้อจำกัดในการมีส่วนร่วมทางสังคม (Participation Scale: P - Scale) 13 ข้อ

ความหมายของการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วม (Participation) หมายถึง การมีส่วนร่วมหรือการมีปฏิสัมพันธ์ของบุคคล ในการดำเนินชีวิตประจำวันหรือในชุมชน ทางด้านสังคม เศรษฐกิจ ชุมชน การติดต่อสื่อสาร การศึกษา ซึ่งคนทุกอายุ เพศ เชื้อชาติ จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับปฏิบัติ ปัญหาที่เกิดขึ้นต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ นี้ เรียกว่า อุปสรรคต่อการมีส่วนร่วม (Participation restriction)

องค์ประกอบของการมีส่วนร่วมทางสังคม

การมีส่วนร่วมแบ่งออกเป็นหลายด้าน ดังนี้

- การเรียนรู้และประยุกต์ใช้ความรู้ (การแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความรู้ การแก้ปัญหา ฯลฯ)
- การติดต่อสื่อสาร (การสนทนา การแสดงความต้องการและความเห็น การร่วมอภิปราย ฯลฯ)
- การเดินทาง (การใช้พาหนะสาธารณะ การเดินทางท่องเที่ยว การเดินทางไปมา ฯลฯ)
- การดูแลตนเอง (อาบน้ำ แต่งหน้า แต่งผม แต่งกาย รักษาสุขภาพ)
- การดำเนินชีวิตในบ้าน (ทำงานบ้าน ช่วยเหลือผู้อื่น ฯลฯ)
- การติดต่อปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น
- ส่วนสำคัญของชีวิต (การศึกษา อาชีพ ฯลฯ)
- ชุมชน สังคม การเมือง (ชีวิตในชุมชน พักผ่อน สังสรรค์ กิจกรรมทางศาสนา กิจกรรมทางการเมือง)

ความเป็นมา

อุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมจัดเป็นปัญหาสังคม ซึ่งมีสาเหตุจากความพิการ ขีดจำกัดในการทำกิจกรรม การรังเกียจตนเอง ปัญหาเศรษฐกิจเพราะเจ็บป่วยจึงทำงานไม่ได้ ขาดแคลนเครื่องมือ ขาดการส่งเสริม ทักษะคิด ระบบสิ่งแวดล้อม การเมือง กฎหมาย

ในอดีตมีการคิดค้นตัวชี้วัดคุณภาพชีวิต ความพิการ และเมื่อเร็วๆ นี้ คือตัวชี้วัดอุปสรรคในการมีส่วนร่วม แต่ตัวชี้วัดเหล่านั้นถูกพัฒนาเพื่อใช้ในประเทศที่พัฒนาแล้ว ใช้วัดได้เฉพาะในผู้ป่วยบางโรค หรือครอบคลุมการมีส่วนร่วมไม่ครบถ้วน

INF RELEASE Project ในประเทศเนปาล โดยการสนับสนุนของ GLRA เป็นผู้ริเริ่มพัฒนา Participation Scale โดยทำการศึกษาทางมานุษยวิทยาในพื้นที่ต่างๆ เพื่อกำหนดหัวข้อต่างๆ ที่ใช้วัด งานการศึกษานี้ได้ขยายไปในระดับนานาชาติ เป็นที่มาของ Participation Scale Development Programme ซึ่งเป็นโครงการวิจัยนานาชาติเพื่อพัฒนาเครื่องมือที่ใช้คัดกรอง ติดตาม และประเมินผล การฟื้นฟูสภาพ โครงการนี้ได้รับความร่วมมือจาก The Leprosy Mission International (TLMI) และได้รับทุนสนับสนุนจาก TLMI และ American Leprosy Mission

Participation Scale : P - Scale เป็นผลผลิตสำคัญของโครงการ เริ่มต้นมีด้วยกัน 18 ข้อ เพื่อวัดการรับรู้ของปัญหาอุปสรรคในด้านที่สำคัญๆ ของชีวิต สามารถใช้เป็นตัวชี้วัดเชิงปริมาณของปัญหาอุปสรรคในการมีส่วนร่วมของผู้ป่วยโรคเรื้อน ผู้ที่มีความพิการ หรือผู้ที่มีตราบาปอื่นๆ ครอบคลุม 8 ใน 9 ด้านที่สำคัญของชีวิตที่กำหนดใน ICF ที่จัดพิมพ์โดยองค์การอนามัยโลกเมื่อ พ.ศ. 2544 การสัมภาษณ์โดยใช้ P - Scale ใช้เวลาโดยเฉลี่ยไม่เกิน 20 นาที คำถามส่วนใหญ่ถามผู้ถูกสัมภาษณ์ให้เปรียบเทียบกับคนอื่นๆ ซึ่งเป็นคนรู้จัก ที่มีคุณลักษณะต่างๆ เหมือนกันทุกประการ ยกเว้นไม่ป่วยเป็นโรคหรือไม่มีความพิการ ผู้ถูกสัมภาษณ์ถูกถามถึงความรู้สึกเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมว่ามีระดับเดียวกันหรือน้อยกว่าคนอื่นๆ ถ้าผู้ถูกสัมภาษณ์ตอบว่ามีปัญหา ก็จะถูกถามต่อไปถึงขนาดของปัญหา

***ต่อมาได้มีการพัฒนาเครื่องมือหรือแบบวัดขึ้นใหม่ ให้สั้นลงเหลือเพียง 13 ข้อ โดยมี 2 องค์ประกอบหรือ 2 ด้านได้แก่ การมีส่วนร่วมที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน(work-related participation) (ข้อคำถามที่ 1 – 3) และ การมีส่วนร่วมโดยทั่วไป(general participation) (ข้อคำถามที่ 4 – 13)

ความหมายของคนรู้จัก (Peers)

Peers คือ บุคคลที่ผู้ถูกสัมภาษณ์รู้จัก และมีลักษณะทางประชากรศาสตร์ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เหมือนกับผู้ถูกสัมภาษณ์ทุกประการ ยกเว้นไม่ได้ป่วยเป็นโรคนั้นๆ หรือไม่มีความพิการ ผู้ถูกสัมภาษณ์จะถูกถามถึงอุปสรรคในการมีส่วนร่วมเปรียบเทียบกับคนอื่นๆ ซึ่งเป็นคนทั่วไป อาจไม่สามารถใช้บุคคลเดียวกันในการเปรียบเทียบได้ทุกหัวข้อ ถ้าผู้ถูกสัมภาษณ์ระบุเพศ อายุ อาชีพ ตำแหน่งในครอบครัว หรือชุมชน ต้องเปรียบเทียบกันคนอื่นๆ ที่มีอายุ เพศ อาชีพ ฯลฯ เหมือนกัน เช่น ผู้ถูกสัมภาษณ์เป็นผู้หญิงสาวป่วยเป็นโรคเรื้อน แต่งงานแล้ว อาศัยอยู่กับพ่อแม่สามี ก็ต้องเปรียบเทียบกับผู้หญิงสาว แต่งงานแล้ว อาศัยอยู่กับพ่อแม่ของสามี ในชุมชนเดียวกัน แต่ไม่ได้ป่วยเป็นโรคเรื้อน ถ้าผู้ถูกสัมภาษณ์เป็นชายชราอายุ 50 ปี มีความพิการ อาศัยอยู่ในหมู่บ้านชนบท ต้องเปรียบเทียบกับชายชราอายุใกล้เคียงกันที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านเดียวกัน และไม่มีอาการพิการ

การสัมภาษณ์จำเป็นต้องบอกให้ผู้ถูกสัมภาษณ์นึกถึงสถานการณ์เปรียบเทียบกับคนอื่นๆ ซึ่งเป็นคนทั่วไป เพื่อการประเมินความรู้สึกถึงอุปสรรคในการมีส่วนร่วมที่เกิดจากความเจ็บป่วยหรือพิการ โดยไม่ถูกรบกวนจากปัจจัยอื่นๆ เช่น วัฒนธรรม บางครั้งจำเป็นต้องบอกให้ผู้ถูกสัมภาษณ์นึกเปรียบเทียบสถานการณ์กับบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่มีตัวตนจริง แต่ที่พึงระวังคือ คนที่ถูกเปรียบเทียบจะแตกต่างกันไปตามสถานการณ์ เช่น คนที่ถูกเปรียบเทียบในสถานการณ์ในบ้านจะเป็นคนละคนกับคนที่ถูกเปรียบเทียบในสถานการณ์ในที่ทำงาน ***หมายเหตุ: การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง Peers ให้เป็นไปตามความเหมาะสมที่เป็นไปได้ในการสำรวจ เช่น เจ้าหน้าที่ที่ทำการสำรวจเลือก Peers ที่มีเพียงอายุและเพศเดียวกับผู้ประสบปัญหาจากโรคเรื้อน เนื่องจากผู้สำรวจไม่มีข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคมอื่นๆของ Peers ในการที่จะนำมาเป็นข้อมูลในการจับคู่เพื่อเปรียบเทียบ

การประยุกต์ใช้แบบวัด

P - Scale ใช้วัดระดับความรุนแรงของอุปสรรคในการมีส่วนร่วม จึงสามารถใช้ประเมินความต้องการของการฟื้นฟูสภาพทางสังคม เศรษฐกิจ (SER) และยังใช้ประเมินความต้องการของกลุ่มประชากรเพื่อการวางแผนเตรียมโครงการ และใช้สำรวจแบบตัดขวาง เช่น เปรียบเทียบอุปสรรคในการมีส่วนร่วมระหว่างประชากรที่มีความพิการแตกต่างกัน

P - Scale ควรจะเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผู้รับบริการในโครงการฟื้นฟูสภาพและอาจใช้ติดตามหรือประเมินผลกระทบต่อผู้รับบริการ หลังจากการดำเนินงานฟื้นฟูสภาพ P - Scale ใช้วัดเชิงปริมาณของความรู้สึกของอุปสรรคในการมีส่วนร่วม ดังนั้นจึงไม่สามารถครอบคลุมปัญหาของชีวิตทุกๆ ด้านที่ต้องการการฟื้นฟูสภาพแบบองค์รวม P - Scale ไม่สามารถใช้แทนตัวชี้ทางเศรษฐกิจสังคมที่ใช้วัดรายละเอียดสถานะของผู้รับบริการและปัญหาต่างๆ อาจต้องใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อประเมินปัญหาต่างๆ อย่างละเอียดครอบคลุม สำหรับการประเมินการฟื้นฟูสภาพที่มีจุดมุ่งหมาย (goal-oriented rehabilitation) แนะนำให้ใช้ P - Scale ร่วมกับ SALSA scale ซึ่งเป็นตัวชี้วัดเชิงปริมาณของอุปสรรคในการทำหน้าที่และความปลอดภัยในการดำเนินกิจกรรมชีวิตประจำวัน P - Scale เหมาะสำหรับผู้ถูกสัมภาษณ์อายุมากกว่า 15 ปี ไม่เหมาะสำหรับผู้ที่มีปัญหาทางสติปัญญา แต่อาจมีผู้ปกครองช่วยตอบคำถามแทนได้

คำแนะนำสำหรับผู้ที่ใช้แบบวัด

ผู้สัมภาษณ์ที่จะใช้แบบวัดนี้จะต้องอ่านคำแนะนำในการใช้อย่างละเอียด ไม่ต้องการอบรมเป็นพิเศษ ผู้ที่สามารถใช้แบบวัดนี้ได้แก่ เจ้าหน้าที่ที่ทำงานในพื้นที่ เจ้าหน้าที่ฟื้นฟูสภาพ แพทย์ และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอื่นๆ

การสัมภาษณ์

P - Scale เป็นแบบที่ประกอบด้วยคำถามปลายปิด ดังนั้น ผู้สัมภาษณ์ควรใช้วิธีอ่านคำถามที่พิมพ์ไว้ ซึ่งบางครั้งก็ไม่ชัดเจนพอ ผู้สัมภาษณ์ต้องอธิบาย และยกตัวอย่างเพิ่มเติม ดังนั้น คู่มือการสัมภาษณ์จึงได้จัดทำขึ้นเพื่อลดอคติของผู้สัมภาษณ์ โดยใช้ควบคู่กับแบบสัมภาษณ์ คู่มือช่วยให้ผู้สัมภาษณ์และผู้ถูกสัมภาษณ์มีความเข้าใจความหมายที่ซ่อนอยู่ในคำถามไปในทางเดียวกัน ภายใต้บริบททางวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน บทขยายในคู่มือเป็นข้อความที่กำหนดตายตัวแล้ว ผู้สัมภาษณ์ไม่ควรไปเปลี่ยนแปลงเอง ถ้าจำเป็นต้องอธิบายอีกให้ผู้สัมภาษณ์อธิบายโดยยกตัวอย่างตามที่อยู่ในคู่มือ

เทคนิคการสัมภาษณ์

ผู้จัดการโครงการฟื้นฟูสภาพเป็นผู้เลือกผู้สัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์และผู้ถูกสัมภาษณ์ควรเป็นเพศเดียวกัน ควรทำการสัมภาษณ์ในสถานที่สงบเงียบ มีความเป็นส่วนตัว ก่อนเริ่มการสัมภาษณ์ควรสร้างความสัมพันธ์คุ้นเคยกันก่อน เพื่อที่จะทำให้ผู้ถูกสัมภาษณ์รู้สึกผ่อนคลาย

ในการสัมภาษณ์ คำถามควรถูกอ่านตามที่พิมพ์ไว้ในแบบสัมภาษณ์ ถ้าคำถามไม่ชัดเจน ให้อ่านตามบทขยายและยกตัวอย่างเหมือนในคู่มือ บางครั้งผู้สัมภาษณ์อาจอธิบายคำถามโดยใช้คำศัพท์อื่นๆ แต่ไม่ควรออกนอกกรอบที่กำหนดในคู่มือ

ผู้สัมภาษณ์ต้องถามคำถามเรียงตามลำดับ ห้ามอธิบายยืดเยื้อนอกเรื่อง ถ้าผู้ถูกสัมภาษณ์ต้องการอธิบายความคำตอบ หรือถามคำถาม หรือสนทนาเรื่องอื่นๆ ผู้สัมภาษณ์ควรตัดบทหรือปฏิเสธอย่างสุภาพ แล้วกล่าวว่าขอให้งบการสัมภาษณ์เสียก่อนค่อยกลับมาที่เรื่องเหล่านี้

การเลือกคำตอบและการคำนวณคะแนนรวม

* สำหรับแบบสัมภาษณ์ 13 ข้อ ค่าตัดสิน (cut - off) จะนำมาจากการเก็บรวบรวมข้อมูลในกลุ่มควบคุม (Peers) ของพื้นที่นั้นๆ

ค่าตัดสินอาจแตกต่างกันตามสถานการณ์ ในการหาค่าตัดสินในพื้นที่หนึ่งๆ กระทำได้โดยศึกษาในคนปกติกลุ่มเล็กๆ ใช้กลุ่มควบคุม (คนที่ไม่มี stigma หรือความพิการ) อย่างน้อย 30 คนในการสัมภาษณ์ โดยทั่วไปการเลือกค่าตัดสินที่สูงขึ้นจะช่วยเพิ่มความจำเพาะและลดความไว การลดค่าตัดสินจะได้ผลตรงกันข้าม ค่าความไวสูงจะทำให้ได้จำนวนผู้ป่วยมากขึ้นที่มีอุปสรรคในการมีส่วนร่วมและต้องการการฟื้นฟูสภาพ ค่าความจำเพาะสูงจะทำให้ได้แต่ผู้ป่วยที่มีอุปสรรคในการมีส่วนร่วมอย่างสูง ค่าตัดสินจะเป็นเท่าใดขึ้นกับค่าตัดสินที่ได้จากกลุ่มควบคุมและปริมาณทรัพยากรที่มีใช้สำหรับการฟื้นฟูสภาพ ถ้าทรัพยากรมีมาก อาจเลือกค่าตัดสินต่ำๆ เพื่อจะได้ให้ความช่วยเหลือแก่คนได้จำนวนมาก ถ้าทรัพยากรมีน้อย อาจเพิ่มค่าตัดสินให้สูงขึ้น เพื่อจะได้ให้ความช่วยเหลือแก่คนที่มีปัญหาหลายๆ เท่านั้น และจะต้องใส่คะแนนรวมพร้อมทั้งตัดสินใจด้วยว่าจะต้องประเมินหาความต้องการการฟื้นฟูสภาพสำหรับผู้ป่วยรายนั้นหรือไม่

สำหรับการศึกษาแบบวัดการมีส่วนร่วมฉบับ 13 ข้อ ในประเทศไทย ที่จังหวัดชัยภูมิในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกชุมชนจำนวน 236 คน โดยใช้ค่าตัดสินใน Percentiles ที่ 95 ได้เท่ากับค่าคะแนนที่ 17 หมายความว่า กลุ่มตัวอย่าง 95% มีคะแนนไม่เกิน 17 คะแนน ซึ่งเป็นกลุ่มที่ไม่มีปัญหาอุปสรรคในการมีส่วนร่วม โดยแบบวัดฉบับ 13 ข้อนี้มีค่าคะแนนรวมทั้งฉบับได้ตั้งแต่ 0 – 65 คะแนน

ดังนั้นจึงสามารถแบ่งระดับอุปสรรคในการมีส่วนร่วมได้ 5 ระดับ ดังนี้

0 – 17 คะแนน หมายถึง ไม่มีอุปสรรคในการมีส่วนร่วม

18 – 29 คะแนน หมายถึง มีอุปสรรคในการมีส่วนร่วมเพียงเล็กน้อย

30 – 41 คะแนน หมายถึง มีปัญหาอุปสรรคในการมีส่วนร่วมปานกลาง

42 – 53 คะแนน หมายถึง มีปัญหาอุปสรรคในการมีส่วนร่วมมาก

54 – 65 คะแนน หมายถึง มีปัญหาอุปสรรคในการมีส่วนร่วมมากที่สุด

วิธีสัมภาษณ์

1. ผู้สัมภาษณ์ต้องอ่านคู่มืออย่างละเอียดจนจบก่อน เพื่อจะได้เกิดความเข้าใจคำถามทุกข้ออย่างลึกซึ้ง
2. การสัมภาษณ์ใช้เวลาประมาณ 15 นาทีสำหรับแบบ P - Scale 13ข้อ
3. ผู้สัมภาษณ์อ่านคำถามให้ครบทุกข้อและคำตอบทุกช่อง
4. ผู้สัมภาษณ์ต้องอ่านคำถามให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ตามตัวอักษรที่พิมพ์ในแบบสัมภาษณ์
  - ถ้าผู้สัมภาษณ์ไม่เข้าใจคำถาม ให้อ่านให้ฟังซ้ำอีก 1 ครั้ง
  - ถ้าผู้ถูกสัมภาษณ์ยังไม่เข้าใจอีก ให้อ่านบทขยายในคู่มือให้ฟัง
  - ถ้าผู้ถูกสัมภาษณ์ยังไม่ค่อยเข้าใจคำถาม ให้อ่านข้อความตัวอย่างในคู่มือให้ฟัง
5. หากไม่จำเป็นไม่ควรแปลหรือขยายความคำถาม
6. ฟังและบันทึกคำตอบตามที่ผู้ถูกสัมภาษณ์พูด ห้ามเดาคำตอบ
7. ถ้าผู้ถูกสัมภาษณ์พูดออกนอกเรื่องไม่ตรงคำถาม ขอร้องให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ตอบให้ตรงคำถาม เรื่องอื่นๆ ที่อยู่นอกเหนือคำถามขอให้นำพูดคุยกันได้หลังจบการสัมภาษณ์แล้ว
8. ถ้าผู้ถูกสัมภาษณ์ตอบว่า “ใช่” หลังคำถามข้อใดข้อหนึ่ง ห้ามทวนคำถาม ให้ทำเครื่องหมายวงกลมล้อมรอบเลขศูนย์ในข้อนั้น แล้วข้ามไปคำถามข้อต่อไป
9. ถ้าผู้ถูกสัมภาษณ์ตอบว่า “บางครั้ง” หรือ “ไม่ใช่” หรือ “ไม่เกี่ยวข้อง ไม่จำเป็นต้องทำ” ให้ขีดเครื่องหมายถูกลงในช่องนั้นๆ แล้วทำเครื่องหมายวงกลมล้อมรอบหมายเลขขนาดของปัญหา และเขียนหมายเลขนั้นลงในช่องด้านขวามือสุด
10. ทำการสัมภาษณ์ในสถานที่ที่มีความเป็นส่วนตัว เงียบสงบ
11. ผู้ถูกสัมภาษณ์มีสิทธิที่จะไม่ตอบคำถามที่ทำให้รู้สึกไม่สบายใจที่จะพูด

แนวทางการบันทึกคำตอบ

1. “ไม่ระบุ, ไม่ตอบ”
เลือกคำตอบนี้กรณีที่คุณผู้สัมภาษณ์ไม่ตอบคำถามนั้น อาจเป็นเพราะความรู้สึกไม่สะดวกใจอับอาย
2. “ใช่” หมายถึง ผู้ถูกสัมภาษณ์ไม่มีปัญหาในการมีส่วนร่วมในคำถามข้อนั้นหรือมีน้อยมาก
3. “บางครั้ง” หมายถึง มีปัญหาเป็นบางครั้ง หรือมีปัญหากับคนบางคน
4. “ไม่ใช่” หมายถึง มีปัญหาในการมีส่วนร่วมในคำถามข้อนั้น
5. “ไม่เกี่ยวข้อง ไม่อยากทำ ไม่จำเป็นต้องทำ”
ผู้ถูกสัมภาษณ์อาจตอบว่า “ไม่ใช่” แล้วกล่าวด้วยว่ายังไม่เกี่ยวข้อง เช่น เขาไม่เคยเดินทางออกนอกหมู่บ้าน เพราะฉะนั้นคำตอบก็คือ “ไม่ใช่” (เขาไม่สามารถเดินทางออกนอกหมู่บ้านเหมือนคนอื่น ๆ) แต่คำตอบที่แท้จริงคือ “ไม่เกี่ยวข้อง ไม่จำเป็นต้องทำ” เพราะเขาไม่มีญาติพี่น้องอาศัยอยู่นอกหมู่บ้าน จึงไม่จำเป็นต้องเดินทางไปมาหาสู่ หรือเขาไม่ต้องออกไปตลาดเพราะใช้คนอื่นให้ไปแทนได้ ถ้าตอบว่า “ไม่อยากทำ” จะต้องแยกแยะว่าไม่อยากทำเพราะไม่สนใจ หรือเพราะระแวงกลัวคนรังเกียจ

การประเมินขนาดปัญหา

- ถ้าตอบว่า “ไม่” หรือ “บางครั้ง” ก็จำเป็นต้องประเมินขนาดความรุนแรงของปัญหาการมีส่วนร่วม
1. “ไม่เป็นปัญหา” หมายถึง มีความไม่เท่าเทียมกันของโอกาส แต่ไม่ได้เป็นปัญหาต่อผู้ถูกสัมภาษณ์ ทั้งทางปฏิบัติและทางจิตใจ รวมทั้งในสถานการณ์ที่ผู้ถูกสัมภาษณ์สามารถปรับตัวได้ และในสถานการณ์ที่ผู้ถูกสัมภาษณ์ไม่เคยคาดคิดว่าจะเจอ
  2. “เป็นปัญหาล็กน้อย” (ระยะเวลาที่เป็นหรือความรุนแรง) หมายถึง มีความไม่เท่าเทียมกันของโอกาส ซึ่งก่อปัญหาแก่ผู้ถูกสัมภาษณ์ทางปฏิบัติหรือทางจิตใจ แต่ถือเป็นปัญหาเพียงเล็กน้อย เพราะมันไม่ได้เกิดขึ้นบ่อยหรือไม่ร้ายแรง
  3. “เป็นปัญหปานกลาง” (ระยะเวลาที่เป็นหรือระดับความรุนแรง) หมายถึง มีความไม่เท่าเทียมกันของโอกาส ซึ่งก่อปัญหาแก่ผู้ถูกสัมภาษณ์ทางปฏิบัติหรือทางจิตใจ และมีผลต่อการดำเนินชีวิตของเขา
  4. “เป็นปัญหาใหญ่” หมายถึง มีความไม่เท่าเทียมกันของโอกาส ซึ่งก่อปัญหาแก่ผู้ถูกสัมภาษณ์ทางปฏิบัติหรือทางจิตใจ เขายังไม่พบหนทางแก้ปัญหาก็เหมาะสม และมันเป็นปัญหาใหญ่ที่อาจจะมีผลกระทบให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของชีวิตอย่างใหญ่หลวง

ข้อสังเกตในการสัมภาษณ์ด้วย P-scale

1. สร้างความสัมพันธ์คุ้นเคยกันก่อนเริ่มสัมภาษณ์ เพราะความไม่คุ้นเคย เหนียวอาย อาจทำให้ไม่ได้คำตอบ หรือตอบว่าไม่ทราบได้
2. ผู้สัมภาษณ์ต้องมีทักษะในการฟัง การเป็นผู้ฟังที่ดีอาจช่วยดึงคำตอบที่เป็นข้อมูลสำคัญออกมา
3. ผู้สัมภาษณ์ต้องถามด้วยความสุภาพ แม้ว่าผู้ถูกสัมภาษณ์จะเป็นคนที่คุ้นเคยอยู่แล้ว บางครั้งต้องรู้จักปลอมประโลม ถ้าผู้ถูกสัมภาษณ์ระบายอารมณ์รุนแรง ผู้สัมภาษณ์ต้องไม่แสดงความเห็นเชิงตัดสินใจแทนผู้ถูกสัมภาษณ์
4. ทำการสัมภาษณ์ในบรรยากาศที่สบายๆ ไม่มีคนพลุกพล่าน
5. ทำการสัมภาษณ์ในสถานที่ที่เป็นส่วนตัว แม้ว่าผู้สัมภาษณ์จะคิดว่าคนที่อยู่แถวนั้นจะรู้ทุกอย่างเกี่ยวกับผู้ถูกสัมภาษณ์อยู่แล้วก็ตาม
6. คอยสังเกตสิ่งที่อยู่รอบๆ เช่น ที่อยู่อาศัยของผู้ถูกสัมภาษณ์ ปฏิบัติการของคนอื่นที่มีต่อผู้ถูกสัมภาษณ์ ท่าทางของคนอื่นๆ ที่พยายามมาก้าวก่ายการสัมภาษณ์
7. ถามคำถามเรียงลำดับทุกข้อ และรับฟังคำตอบอย่างมีสมาธิระมัดระวัง ห้ามมิให้ผู้สัมภาษณ์คิดเอาเองว่ารู้อยู่แล้วว่าคำตอบคืออันใด แล้วถือวิสาสะเขียนคำตอบเอง โดยไม่ได้ถามคำถาม
8. คำถามใน P-scale เป็นคำถามปลายปิด ผู้สัมภาษณ์จึงต้องอ่านคำถามและข้อเลือกคำตอบให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ฟัง ถ้าผู้ถูกสัมภาษณ์ฟังไม่ทันหรือไม่เข้าใจ ก็อ่านให้ฟังซ้ำได้
9. ห้ามตีความหรือขยายความคำถามนอกเหนือจากบทขยายและตัวอย่างในคู่มือแนวทางการสัมภาษณ์
10. ให้ถามคำถามเรียงตามลำดับ ห้ามสลับข้อ
11. ผู้สัมภาษณ์ต้องมีความเข้าใจความหมายของคำว่า “คนรู้จัก” และสามารถอธิบายให้ผู้ถูกสัมภาษณ์เข้าใจด้วย “คนรู้จัก” ที่ถูกเปรียบเทียบกับผู้ถูกสัมภาษณ์ก็คือคนที่เหมือนกับผู้ถูกสัมภาษณ์ทุกด้าน (อายุ เพศ อาชีพ ฐานะเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม) แต่ไม่ได้ป่วยเป็นโรคหรือพิการ ผู้ถูกสัมภาษณ์จะถูกถามถึงโอกาสในการมีส่วนร่วมเมื่อเปรียบเทียบกับคนอื่นๆ ซึ่งเป็นคนทั่วไป เช่น ผู้ถูกสัมภาษณ์เป็นหญิงสาวแต่งงานแล้ว และป่วยเป็นโรคเรื้อน ดังนั้น เธอต้องนึกเปรียบเทียบสถานการณ์ของเธอกับคนอื่นๆ ซึ่งเป็นหญิงสาวแต่งงานแล้วแต่ไม่ได้ป่วยเป็นโรคเรื้อน
12. ผู้สัมภาษณ์อาจฉบับที่ข้อสังเกตลงในแบบสัมภาษณ์ได้

คำถามและคำอธิบายรายชื่อ

1. เมื่อเปรียบเทียบกับคนที่คุณรู้จักคุณมีโอกาสเท่ากันในการหางานทำหรือไม่

บทขยาย : คุณมีโอกาสเหมือนกับคนอื่นที่คุณรู้จักในการหางานทำหรือไม่

หมายเหตุ : คำถามนี้ ถามว่า เรามีโอกาสเท่าเทียมกับคนรู้จักในการหางานทำเพื่อหารายได้หรือมีโอกาสยากขึ้นเนื่องจากความพิการหรือป่วยเป็นโรคเรื้อน

ตัวอย่าง : ที่ทำให้หางานได้ยากกว่าเพราะ

- เขาไม่สามารถทำงานได้เร็วพอๆ กับคนที่เขารู้จัก
- เขามีความพิการที่มือ
- เขาต้องการเวลาพักระหว่างการทำงานมากกว่า

2. เมื่อเปรียบเทียบกับคนที่คุณรู้จักคุณทำงานหนักพอๆกับเขาหรือไม่ (จำนวนชั่วโมงเท่ากัน, ประเภทของงานเหมือนกัน)

บทขยาย : คุณทำงานได้หลายชั่วโมงต่อวันเหมือนกันกับคนที่คุณรู้จักหรือไม่ คุณทำงานแบบเดียวกับเขาได้ไหม

หมายเหตุ : คำถามนี้ต้องการเปรียบเทียบปริมาณงานที่สามารถทำได้ โดยตัดเรื่องทัศนคติต่องานออกไป

ตัวอย่าง :

- คุณทำงานได้จำนวนชั่วโมงเท่ากับคนที่คุณรู้จักหรือไม่
- คุณต้องทำงานที่เบากว่าคนที่คุณรู้จักหรือไม่
- คุณทำงานที่มีความแตกต่างจากคนที่คุณรู้จักหรือไม่
- คุณหยุดงานเพราะเจ็บป่วย มากกว่าคนที่คุณรู้จักใน 1 ปีหรือไม่

3. เมื่อเปรียบเทียบกับคนที่คุณรู้จักคุณมีส่วนในการหาเงินหรือสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัวเหมือนเขาหรือไม่

บทขยาย : คนที่คุณรู้จัก หาเงินหรือผลิตสินค้าให้ครอบครัว คุณทำได้อย่างเขาไหม

ยกเว้น : การสนับสนุนเรื่องอื่นๆที่ไม่เกี่ยวกับเงิน

หมายเหตุ : ต้องการทราบว่าเรามีหนทางในการหาเงินเลี้ยงครอบครัว

ตัวอย่าง :

- เขาหารายได้มาเป็นค่าใช้จ่ายต่างๆในครอบครัว
- เขาอาจไม่มีงานทำหรือมีรายได้น้อยไม่พอส่งให้ครอบครัว

4. เมื่อเปรียบเทียบกับคนที่คุณรู้จัก นอกจากไปหาหมอแล้ว คุณเดินทางไปนอกบ้านบ่อยพอๆกับเขาหรือไม่ เช่น ไปซื้อหรือขายของ ไปเยี่ยมญาติหรือเพื่อน

บทขยาย : คุณไปซื้อหรือขายอาหารหรือไปเยี่ยมญาติหรือเพื่อนฝูง ที่หมู่บ้านอื่นหรือละแวกบ้านอื่นไหม

ยกเว้น : การเดินทางไปเพื่อรับการรักษา

ตัวอย่าง :

- เขาอาจมีความพิการมากทำให้เดินทางไม่สะดวก
- เขาอาจไม่ชอบติดต่อกับญาติหรือเพื่อน จึงไม่ต้องเดินทางไปมาหาสู่เหมือนคนอื่นๆ
- เขาไม่ชอบให้คนอื่นที่ตลาดมาทักจึงใช้ให้คนอื่นในบ้านไปตลาดแทน

5. เมื่อเปรียบเทียบกับคนที่คุณรู้จัก คุณไปร่วมงานเทศกาลหรือพิธีกรรมเช่นเดียวกับเขาหรือไม่ เช่น งานบวช งานบุญ

บทขยาย : คุณมีส่วนร่วมในงานเทศกาลหรือพิธีกรรมสำคัญต่างๆเหมือนคนที่คุณรู้จักหรือไม่

หมายเหตุ : การเข้าร่วมงานถือเป็นการมีส่วนร่วม งานเทศกาลคือการ เฉลิมฉลองของชุมชน

พิธีกรรม คือ พิธีทางศาสนา หรืองานฉลอง เช่น เข้าพรรษา งานแต่งงาน งานศพ

ตัวอย่าง :

- เขาไม่ได้รับเชิญหรือถูกห้ามไม่ให้ร่วมงาน
- เขาเลือกที่จะอยู่บ้าน เพราะกลัวคนอื่นทำให้รู้สึกอาย

6. เมื่อเปรียบเทียบกับคนที่คุณรู้จัก คุณเป็นคนที่มีมักจะเข้าร่วมกิจกรรมสังคมเช่นเดียวกับเขาหรือไม่ (เช่น ในกิจกรรมทางศาสนา/กิจกรรมของชุมชน)

บทขยาย : คุณมักมีบทบาทในกิจกรรมทางสังคมหรือไม่ เช่น กิจกรรมของชุมชน พิธีทางศาสนา

หมายเหตุ : ถามว่ามักมีบทบาทในกิจกรรมทางสังคมในชุมชนนั้นๆไหม

การมักมีบทบาทในกิจกรรมทางสังคมหมายถึง การเข้าร่วมหรือมีส่วนในการดำเนินกิจกรรมของชุมชน แสดงถึง ความสม่ำเสมอของการร่วมกิจกรรม ความบ่อยในการเข้าไปเป็นสมาชิกของกลุ่มกิจกรรม

ตัวอย่าง :

- นี้อาจหมายถึง การเข้าร่วมการประชุมในชุมชน
- เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาในหมู่บ้านหรือชุมชน เช่น ทำบุญตักบาตร ทอดผ้าป่า หรือช่วยงานวัด
- เข้าร่วมในการเคลื่อนไหวทางการเมือง หรือเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง

7. เมื่อเปรียบเทียบกับคนที่คุณรู้จัก คุณได้รับการยอมรับนับถือจากชุมชนเหมือนเขาหรือไม่

บทขยาย : คุณคิดว่าคุณได้สูญเสียการยอมรับนับถือในชุมชนของคุณหรือไม่

หมายเหตุ : ถามว่าเขาได้รับการยอมรับนับถือจากสมาชิกในชุมชนเหมือนกับคนที่รู้จักหรือไม่

การยอมรับนับถือหมายถึง การมีตำแหน่ง มีความสำคัญ หรือมีอำนาจของคนบางคนในชุมชนหรือสังคม

ตัวอย่าง :

- บางคนหรือครอบครัวอาจสูญเสียการยอมรับนับถือหรือความสำคัญในชุมชน เพราะมีคนในครอบครัวเดียวกันเจ็บป่วยหรือเป็นคนพิการ

8. เมื่อเปรียบเทียบกับคนอื่น ๆ คุณมักจะไปเยี่ยมพบปะคนในชุมชนบ่อยพอกับเขาหรือไม่

บทขยาย : คุณไปเยี่ยมพบปะคนในชุมชนของคุณหรือไม่

คุณไปเยี่ยมพบปะคนในชุมชนบ่อยเหมือนกับคนอื่น ๆ หรือไม่

หมายเหตุ : เขามีการไปมาหาสู่กับเพื่อนๆ หรือญาติในชุมชนบ่อยเหมือนกับคนทั่วไปหรือไม่ การไปมาหาสู่อาจมีการร่วมดื่มกินหรือไม่ก็ได้

ตัวอย่าง :

- เขามีเพื่อนน้อยเพราะป่วยพิการจึงไม่ค่อยอยากไปมาหาสู่
- เขาไม่ค่อยไปมาหาสู่เพราะพิการเดินทางไม่สะดวก

9. เมื่อเปรียบเทียบกับคนอื่น ๆ คุณไปไหนมาไหนภายในภายนอกบ้าน หรือแถวหมู่บ้าน เหมือนเขาหรือไม่

บทขยาย : คุณไปไหนมาไหนในบ้าน ออกนอกบ้าน ออกไปนอกชุมชนได้เหมือนคนทั่วไปหรือไม่

หมายเหตุ : การไปไหนมาไหนรวมทั้งความสามารถในการเคลื่อนย้ายเช่น ขยับจากเตียงหรือรถเข็นไปนั่งบนเก้าอี้ โดยอาศัยกายอุปกรณ์ช่วยหรือไม่ก็ได้

ตัวอย่าง :

- เขาอาจมีความลำบากในการเดินขึ้นลงบันได/เนินเขา หรือเดินเข้าประตู / เดินผ่านสิ่งกีดขวางอื่นๆ เพราะปัญหาจากสภาพร่างกาย
- เขาไม่ชอบเดินออกไปไหน เพราะคนในชุมชนมีทัศนคติไม่ดี ชอบจ้องมอง

10. คุณได้ไปยังที่สาธารณะหรือที่ผู้คนมักไปกัน เช่น โรงเรียน ร้านค้า สำนักงาน ตลาด ในหมู่บ้านหรือไม่

บทขยาย : คุณไปยังสถานที่ที่คนอื่นมักไปกันบ่อยๆหรือไม่ คุณไปร้านน้ำชา / กาแฟหรือไม่ คุณไปยังสถานที่สาธารณะ เช่น โรงเรียน สำนักงานหรือไม่

ตัวอย่าง :

- เขาไม่ไปที่ร้านกาแฟเพราะรถเข็นที่เขา นั่งไม่สามารถเข้าผ่านประตูได้
- เขาไม่ไปเพราะคิดว่าคนอื่นรังเกียจเขา
- เขาอาจเลือกที่จะไม่ไปสถานที่สาธารณะบางแห่งเพราะเขาอายหรือคิดว่าคนอื่นรังเกียจเขา

11. คุณทำงานบ้านหรือไม่

บทขยาย : คุณได้ช่วยทำงานบ้านบ้างไหม เช่น กวาดเช็ดบ้าน ถ้างาม ซักเสื้อผ้า ดูแลสัตว์เลี้ยง ช่วยทำกับข้าวหรือในครัว ซื่อของใช้ในบ้านในครัว หรือซื่อผัก ฯลฯ

หมายเหตุ : เน้นถามว่า เขามีส่วนร่วมกับคนในบ้าน ในการทำงานบ้านทั่วไปหรือไม่ ชนิดของกิจกรรมงานบ้านอาจแตกต่างกันตามเพศ คำตอบที่คาดว่าจะได้รับคือเขาได้รับอนุญาตให้ช่วยงานหรือไม่

ตัวอย่าง : ญาติไม่ให้งานบ้านเนื่องจากกลัวแพร่เชื้อโรค

12. ถ้ามีการพูดคุยถึงกันในรอบครัวความเห็นของคุณได้รับการยอมรับหรือไม่

บทขยาย : คุณได้ออกความเห็นหรือถูกขอร้องให้ออกความเห็นในเรื่องของภายในครอบครัวเหมือนคนที่คุณรู้จักหรือไม่

หมายเหตุ : ถามว่าในการพูดคุยกันในเรื่องของครอบครัว เขามีโอกาสร่วมพูดคุย ออกความเห็น ออกเสียงหรือไม่ รวมทั้งความเห็นได้ถูกยอมรับไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม การพูดคุยในเรื่องของครอบครัวเป็นไปได้ทุกเรื่อง รวมทั้งเรื่อง

- การจัดงานแต่งงาน งานบวช งานศพ
- การกู้เงิน
- การซื่อของใช้ในบ้าน
- การศึกษาต่อของบุตร

13. คุณรู้สึกปกติเมื่อต้องพบกับคนแปลกหน้า

บทขยาย : คุณพยายามหลีกเลี่ยงที่จะพบกับคนทั่วไปที่ไม่เคยรู้จักหรือไม่

หมายเหตุ : ถามว่าเขาพยายามหลีกเลี่ยงการพูดคุยกับคนที่ไม่เคยรู้จักหรือไม่

การหลีกเลี่ยง : หมายถึง พยายามไม่พบหรือไม่พูดคุยกับคนบางคน เช่นการเดินทางไปอ้อมไปอีกทางเพื่อไม่ให้เจอกัน
คนแปลกหน้าหมายถึง คนที่ไม่รู้จัก คนที่ไม่เคยพบหรือไม่เคยพูดคุยด้วยมาก่อน

ตัวอย่าง :

- เขาอาจรู้สึกอายต่อภาพลักษณ์ หรือกลัวถูกปฏิเสธ หรือหวาดระแวงคนแปลกหน้า
- เขาอาจรู้สึกอาย เมื่อถูกคนที่ไม่รู้จักมอง

.....

แบบวัดความรู้สึกถูกตีตรา(Jacoby Stigma Scale) 3 ข้อ

สอบถามความรู้สึกของผู้ได้รับผลกระทบจากโรคเรื้อรังว่าผู้อื่นมีความรู้สึกและปฏิบัติต่อเขาอย่างไร คำตอบมีให้เลือก ใช่ และ ไม่ใช่ หากตอบว่าใช่ ให้ 1 คะแนน หากตอบไม่ ใช่ ให้ 0 คะแนน หากได้คะแนนอย่างน้อย 1 คะแนนให้ถือว่าผู้นั้นมีความรู้สึกถูกตีตรา

.....